11191

LEIDYKLOS DOVANA
Perduota Liet.
Bibliogr. Tarnybos

LITH.BIBL.SERVICE
1132 WALNUT STREET,
DANVILLE, ILL.61833

DARBININKAS

L. NR. 60. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJO - SEPT. 14, 1965 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Paulius VI taikos, tikėjimo, laisvės sargyboje

Popiežiaus kelionė į J. Tautas, nauja enciklika, pamokslas katakombose sukėlė gausias kalbas prieš susirenkant Vatikano II ketvirtai sesijai

PAULIUS VI IR J. TAUTOS: sutinkamas palankiai

Paulius VI numato atvykti į J. Tautas spalio 4, pasakyti J. Tautų pilnaty kalbą, atlaikyti stadione mišias, privačiai susitiks su prez. Johnsonu ir tą pat vakarą atgal.

Žinia apie popiežiaus atvykimą sutikta palankiai, pabrėžiant, kad popiežius atvyksta ne į Jungtines Valstybes, bet į J. Tautas, į kurias jis buvo pakviestas JT gen. sekretoriaus. Priimti pakvietimą popiežių paskubinęs Pakistano-Indijos karas. Popiežius yra suinteresuotas panaudoti J. Tautas kaip tarptautinį forumą apeliuoti į valstybių vadus dėl taikos.

J. Tautos suinteresuotos popiežiaus autoritetu sustiprinti J. Tautų autoritetą, kuris yra sunykęs. Net N.Y. Times, vertindamas taikos ir karo galimybes tarp Pakistano ir Indijos, sako, kad tai priklausys ne nuo J. Tautų, bet nuo Washingtono ir Pekingo. Dėl šio intereso J. Tautom, spėjama, nėra opozicijos popiežiaus pasirodymui J. Tautose. Kitaip yra su kitais popiežiaus žygiais. Pirmiausia nauja enciklika.

ENCIKLIKA: Tikėjimo paslaptis

Popiežius Paulius rugsėjo 11 paskelbė trečią savo enciklką "Mysterium fidei" — Tikėjimo paslaptis. Enciklika skirta Eucharistijos paslapčiai: pabrėžiama Eucharistija kaip visos liturgijos centras; pabrėžiama, kad **duona ir vynas konsekracijos metu realiai virsta Kristaus kūnu ir krauju.** Įsakmiai atmetamas aiškinimas, kad tai tik Kristaus kūno bei kraujo simboliai, kaip mėgino aiškinti kai kurie teologai, ypačiai Olandijoje, racionalizmo įtakoje. Popiežius įspėjo nuo perdėto racionalizmo Eucharistijos aiškinime.

Enciklika tuojau buvo sutikta N.Y. Times pirmo puslapio skelbimu, kad popiežius "reikalauja ortodoksinio Eucharistijos aiškinimo".

BAŽNYČIA KATAKOMBOSE: Romos laikų persekiotojai šalia moderniųjų

Popiežius rugsėjo 12, grįždamas iš Castel Gandolfo, sustojo ir mišias atlaikė katakombose. Ten pat jis lygino katakombų laikus su dabartine bažnyčios padėtim, kur valdo totalizmas:

"Liūdna matant, kad daugely šalių, kurias mes mylim ir branginam, šiandien stengiamasi užgesinti laisvą religinį gyvenimą tautom ir asmenim, nors tiek daug kalbama (tuose kraštuose) apie laisvę... Šioje vietoje mes prisimename dalį šventosios Bažnyčios, kuri šiandien vėl gyvena katakombose". Priminė panašumą tarp ankstyvųjų amžių Romos persekiojimų ir Bažnyčios padėtį dabar kraštuose su ateistiniais ir totalistiniais režimais. "Tokis pat yra Bažnyčios pasipriešinimas tada ir šiandien — ginant tiesą ir sykiu išpažįstant kiekvienam asmeniui šventą teisę į nuosavą laisvą atsakomybę sąžinės ir religijos srity".

"Tokis pat yra senųjų ir moderniųjų persekiotojų siekimas fiziniu smurtu ar teisminio bei administracinio aparato galia primesti "savas tiesas"..."

"Šventasis Sostas susilaiko nuo teisėto balso protestuoti ir apgailestauti su didesniu pakartojimu ir griežtumu ne dėl to, kad jis ignoruoja ar slepia tikrovę, bet atsižvelgdamas į krikščionių prisiminga kantrybę ir vengdamas provokuoti didesnį blogį".

Enciklika pasisakymas prieš totalistinį Bažnyčios persekiojimą (neminint nė persekiotojo vardo) davė nekatalikų spaudai pagrindą jau dabar neigiamai vertinti Vatikano II susirinkimo baigiamąją sesiją, neigiamai, tos spaudos supratimu, ir patį popiežių Paulių VI.

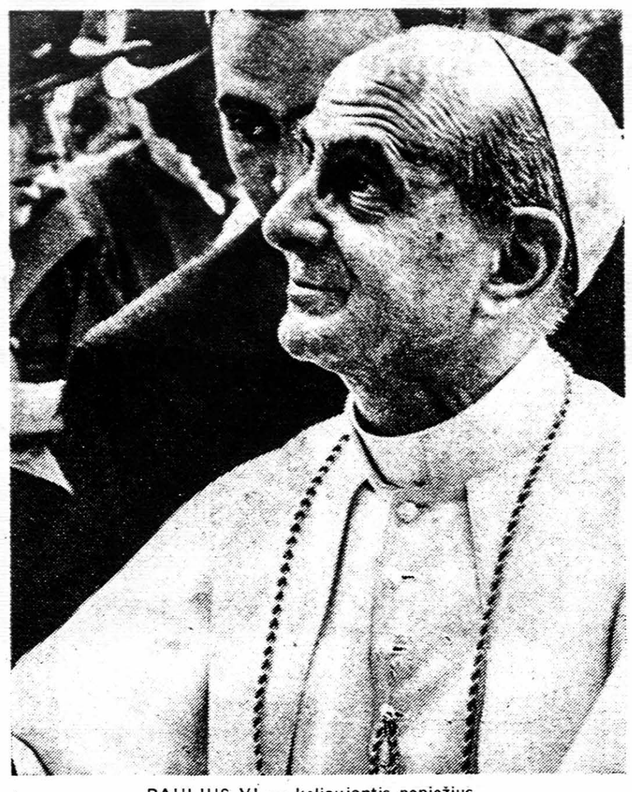

PAULIUS VI — keliaujantis popiežius.

KETVIRTA SESIJA: kam ir kodėl viskas joje "pesimistiška"

Vatikano II susirinkimo ketvirtoji sesija prasidėjo rugsėjo 14. Užbėgdamas už akių įvykiam, N.Y. Times jau dabar aiškina, kad susirinkimas bus pradėtas "konservatizmo dvasioje" dėl popiežiaus enciklikos ir "griežto" pasisakymo prieš komunistus. Vyraująs "pesimizmas dėl aggiornamento", "pesimizmas dėl tradicininės dogmos įtvirtinimo", "Vatikano II universalizmo charakteris susilpęs". Esą dėl religijos laisvės, dėl žydų išteisinimo, dėl atominio karo, mišrių vedybų, gimimų kontrolės negalima laukti tokio sprendimo, kurį Times galėtų pavadinti optimistiniu.

"Kas rodės taip tikra ir naujo Jono XXIII laikais, pasirodo delsiama ir tradicinga Pauliaus VI laikais". Jonas XXIII pastatomas prieš Paulių VI, kuris esas "briliantiško proto, labai mokytas, bet ne veiksmo žmogus". Times Magazine aiškino, kad Paulius VI esąs artimesnis Pijui XII negu Jonui XXIII. Palyginti su pirmuoju, Paulius "progresyvus", palyginti su antruoju, "konservatyvus".

Tokis nepaprastas Times susirūpinimas ir nepasitenkinimas rodo, kad popiežiaus Pauliaus linija nesutampa su linija šio laikraščio, kuris nebuvo ir nėra palankus realiem katalikų interesam. Jei popiežius nesaugotų tikėjimo tiesų ir jom būtų abejingas vardan "vienybės", jei nekalbėtų apie komunistų priespaudą bažnyčiai vardan koegzistencijos, tai Times nebūtų "pesimizmo". Bet tada Bažnyčiai vadovautų nebe popiežius.

KOMITETAS ŽYGIUI ' JUNGTINES TAUTAS: Prel. J. Balkūnas garbės pirmininkas, nariai iš kairės: A. Budreckis, A. Sniečkus, J. Miklovas, R. Kezys, A. Mažeika. Nuotr. R. Kisieliaus

— **Jungtinės Tautos** 20 sesiją pradeda rugsėjo 21. Kandidatais į pirmininkus minimi Italijos Fanfani ir Jugoslavijos Popovič.

— **De Gaulle** rugsėjo 9 pareiškė, kad nuo 1969 Prancūzija gali pasitraukti iš Nato; kad ūkinę Europos bendruomenę boikotuos, jei ji neatsižvelgs į Prancūzijos ūkinius interesus.

— **Sovietų** "Literaturnaja gazeta" ragina emigruoti iš Rusijos ir jos valdomų kraštų į Sibirą ir tol rytus, kad būtų išvengta nedarbo. Esą 1959-63 230,000 žmonių iš Sibiro išvyko daugiau, negu atvyko.

— **Rytų Europoje,** o taip pat Sovietuose, ir šiemet prastas derlius. Lytūs, potvyniai pakenkė derliui. Sovietai importuosią 8 mil. tonų grūdų, Jugoslavija 1.5 mil. — iš Amerikos, Čekoslovakija — iš Kanados, Lenkija turės taip pat importuoti 2 mil. tonų.

— **Sovietų min. pirm.** Brežnevas po pasitarimų su Jugoslavijos atstovais, paskui su Rumunijos atstovais, atvykusiais į Maskvą, dabar pats nuvyko tartis su Lenkijos kom. vadu Gomulka.

— **Birch Society** atidarė Washingtone savo biurą, kuriam vadovauja buvęs žemės ūkio sekretorius E. T. Benson.

SANTO DOMINGO: Wessin rolė lyginama su Diem Vietname

Domininkonų Respublikoje vidaus karas baigtas. Hector Garcia Godoy perėmė valdžią ir per 9 mėnesius turi įvykdyti rinkimus. Taip patvarkė Amerikos Valstybių Organizacijos pareigūnai. Tačiau "U. S. News.." vertinimu, tuo patvarkymu tik pakeistas pilietinio karo pobūdis. Esą padėtis dabar blogesnė nei tuo metu, kada balandžio mėn. čia išsikėlė marinai. Blogesnė tuo, kad komunistai sustiprėjo, ir masėje išplatintas reikalavimas — "Yankees, go home". **Pagrindinis posūkis komunistų naudai esąs gen. Elias Wessin y Wessin pašalinimas.** Rugsėjo 9 jis buvo suimtas ir Amerikos kariniu lėktuvu deportuotas į Miami. Tai įvykdyta tenkinant komunistų reikalavimą, kurį jie statė sąlyga sudėti ginklam. Tačiau Wessin pašalinus sąlygas didina — reikalauja pašalinti generolus, kurie rėmė Imberto valdžią. Pats perversminnkų vadas pulk. Caamano Deno, kuris dėjosi esąs "konstitucinės baldžios" reiškėjas, dabar atsistatydinęs, tačiau savo užimtą miesto dalį tebevaldo. Komunistų grupės krašte sudarinėja ginklų atsargas.

Baiminamasi, ar **komunistų didžiausio priešo gen. Wessin y Wessin pašalinimas nereikš Domininkonų Respublikai tokio vaidmens kaip Vietname prezidento Diem pašalinimas?**

— **Norvegijoje** rugsėjo 14 rinkimus pralaimėjo socialistai, valdę 30 metų. Dabar bus koalicija, greičiausiai vadovaujama konservatorių.

AZIJOS KARAS: baigsis, kai pails?

Indijos-Pakistano karas tebeeina. Abiejų pusių pranešimai apie sunaikintų priešo tankų skaičius atrodo fantastiški: indai sunaikinę Pakistano 212, Pakistanas sunaikinęs indų 240 tankų ir t.t. Kore pondentai į kovos zoną neįsileidžiami. Vyriausybių pranešimai betgi sudaro įspūdį, kad **puolimo iniciatyva tebėra indų rankose.** Pakistanas vienur sėkmingiau, kitur mažiau ginasi.

J. Tautų gen. sekretoriaus U Thant pastangos prikalbinti abi puses paliaubom lig šiol nesėkmingos. Pakistanas dėstė U Thant savo sąlygas paliaubom: **abiejų pusių kariuomenės pasitraukia iš Kašmiro; jį užima J. Tautų kariuomenė ir vykdo plebiscitą.** Indija dėstė savo: Pakistanas pasitraukia iš Kašmiro, ir J. Tautos paskelbia Pakistaną agresorium.

Ar karas užtruks savaites ar mėnesius, priklausys nuo kaimynų. Kom. Kinija ir Indonezija Pakistaną kursto, nors lig šiol realios paramos nedavė. Amerika paramą abiem pusėm nutraukė, paskelbė įspėjimą kom. Kinijai, kad nekuistytų ugnies. Tą pat padarė Sovietų Sąjunga. Valst. sek. Rusk pareiškė pasitenkinimą Sovietų Sąjungos neutralumu, raginimu daryti paliaubas ir įspėjimu kom. Kinijai.

Galvojama, kad **karas gali baigtis, nutraukus kaimynam ne tik karinę, bet ir ūkinę paramą, išeikvojus turimas karo medžiagas.** Dėl šios akcijos, matyt, U Thant nori tartis su Sovietais, grįždamas iš Indijos kaip tik pro Maskvą.

VIETNAME: amerikiečių jau 125,000

P. Vietname Amerikos kariuomenės jau per 125,000. Kovos eina kasdien. Komunistai jau nestengia suorganizuoti didelio masto puolimų.

Vietname iki pereitos savaitės galo žuvusių amerikiečių skaičius nuo karo pradžios jau siekė 653, sužeistų 3,483.

J. Reston (Times) iš Vietnamo pranešė, kad **š. Vietnamui Sovietai siunčia gausiau ginklų paramos.** Taip pat pastebi, kad Vietname esančių amerikiečių nuotaikos skiriasi nuo Washingtone esančių amerikiečių. Vietname esantieji kalba apie karo laimėjimą, Washingtone esantieji apie derybas.

R. Nixonas kaltino Johnsoną, kad nuolatinės kalbos apie derybas drąsina komunistus ir prailgina karą. Pasisakė taip pat prieš š. Vietnamo sostinės saugojimą nuo oro atakų.

— **Sovietų** partijos laikraštis "Pravda" puolė vyriausybės laikraštį "Izvestijas", kad pastarasis drauge su "Selskaja žizn" varžo "intelektualinę laisvę". Dėmesys atkreiptas į tokį sovietinės spaudos viešą susikibimą.

— **Amerikos prekybos misijos** išsiųstos į Rumuniją ir Lenkiją. Tikisi, kad prekybos išplėtimas su Amerika darys tuos kraštus nepriklausomus nuo Maskvos. Taip pat tikisi konkuruoti su vakarų Europos prekybininkais.

— **New Yorke** majoras Wagneris atmetė planą įvesti vandens vartotojam skaitliukus.

— **New Yorke** mokslas prasidėjo rugsėjo 13. Viešiose mokyklose mokinių yra 1,073,950; katalikų mokyklose 375,748; skaičius padidėjo 1,625.

— **Betsy hurikano** nuostoliai Floridos, Louisianos srity dar neapskaityti. Bet jau dabar skaičiuojama apie 400 žuvusių. Iš vandens ištraukiama vis naujų lavonų. Turto nuostoliai — iki bilijono.

GOLDBERGO ŽINGSNIS PAKALNĖN:

Pasitarimai su Kingu sustiprino propagandą prieš Johnsono politiką; tik ar nesusilpnino Goldbergo pozicijos?

Kingas gundo:

Arthur Goldbergas, atstovas J.T., rugsėjo 10 pasikvietė negrų veikėją dr. M. L. Kingą ir 70 minučių kalbėjosi dėl Vietnamo politikos. Tuojau buvo paskelbta, kad Kingas siūlė priimt kom. Kiniją į J. Tautas; sustabdyti š. Vietname oro atakas, pradėti derybas su š. Vietnamu, vykdyti užsienių politiką pagal Fulbrighto direktyvas. Kingas taip pat skelbė, kad jis kreipsis raštu tiesiai į š. Vietnamo kom. Kinijos ir Sovietų vadus dėl Vietnamo taikos.

Dodd vėsina pagundas:

Sen. Thomas Dodd rugsėjo 11 paskelbė, dr. Kingas yra "kompetentingas pilietinių teisių srity, bet visiškai nekompetentingas užsienių politikoje". Kišdamasis į užsienių politiką, jis piktnaudoja palankumą, kurio Kongresas jam yra parodęs kaip pilietinių taisių kovotojui. Jo skelbiamas appeasementas kom. Kinijai ir pasisovimas tiesiogiai tartis su Vietnamo, Kinijos, Sovietų vadais, esąs arogantiškas pasikesinimas prieš Johnsono politiką. Kongresas, sako Dodd, turės peržiūrėti įstatymus ir juos sugriežtinti prieš tokios rūšies veiklą.

Dodd priminė, kad Kingo priešininkai teigia jį esant "komunistų įtakoje". Pats Dodd sakosi jį gynęs nuo tokio priekaišto. Tačiau dabar paskelbta Kingo pozicija duoda argumentus jo oponentam, kurie mokės jais pasinaudoti prieš visą jo vadovaujamą sąjūdį.

Dodd priminė taip pat, kad tiek jis, tiek sen. Douglas ir eilė kitų yra nariai Vieno Milijono Komiteto, kuris kovoja prieš kom. Kinijos priėmimą į J. Tautas. Bet jie visi rėmė Kingo kovą dėl pilietinių teisių, nors sen. Fulbrightas, kurio politiką siūlo Kingas, ir nebalsavo už pilietinių teisių siūlymą.

Goldbergas duodasi gundomas:

Kingo pareiškimas aiškiai naudingas Johnsono politikos priešininkam ir kom. Kinijos bei š. Vietnamui. Už to pareiškimo išgarsinimą tiesiogiai atsakingas ambasadorius Goldbergas. Jis sudarė progą Kingo pareiškimui išgarsinti ir taippat sudaryti įspūdį, kad jis reikšmingas užsienio politikoje.

Tai jau antras Goldbergo politiks žingsnis komunistų naudai. Pirmasis buvo jo kalba J. T. komisijoje, kur jis atsisakė nuo tarptautinio teismo pripažintų J.T. nutarimo vykdymo, nuo reikalavimo iš Sovietų mokėti skolas... Tuo pareiškimu Goldbergas sudarė įspūdį, kad Sovietai gali savo nusistatymus J.T. įvykdyti, o J. Amerikos Valstybės jų įvykdyti negali; kad dėl JT užtrukusios sesijos tebuvo kaltas nepagristas Amerikos užsispyrimas, kurį Goldbergas ir atšaukė. Goldbergo veiklos pradžia rodo Amerikos įtaką einant pakalnėn.

O Jewish Press paskelbė, kad prezidentas Johnsonas pareiškęs savo būsimą paramą Goldbergui kaip kandidatui į Amerikos prezidentus. Bet šie žingsniai į pakalnę gali Goldbergui pakenkti ir jo galimai karjerai kelyje į Baltuosius Rūmus.

P. S. D. Lawrence (H. Tribune) ir sen. Thurmond atkreipė dėmesį į reikšmingą faktą dr. Kingo ir Goldbergo istorijoje: esą Goldbergas priėmė Kingą drauge su jo specialiu patarėju Bayard Rustin, kuris buvo viešai skelbiamas esąs "Jaunųjų komunistų lygos" narys.

Arabai nesutaria dėl Izraelio

— **Arabų Lygos** 12 vadų rugsėjo 13 susirinko į Casablanką, Maroko. Pagrindinis pasikalbėjimo klausimas — kaip sustiprinti kovą prieš Izraelį už Palestinos išlaisvinimą. Konferenciją boikotavo Tunisas. Jo prezidentas Bourguiba apkaltino Nasserį noru diktuot kitiem arabam. Nasseris jį buvo puolęs dėl nuolaidumo Izraeliui.

"Jūsų žmonės jus pačius ėda..."

Aš buvau pasmerkta mirti (3)

Mane atleisdamas, saugumo viršininkas Makarovas norėjo nusiplauti rankas — buvo paruošęs skundą prieš mane įskundusius asmenis. Turėjau jį tik pasirašyti, ir būtų juos teisę už neteisingą įskundimą. Aš to skundo nepasirašiau ir sakiau: "Tegul Ponas Dievas juos teisia". O Makarovas sako: "Kodėl jie nežiūrėjo Dievo ir tave apskundė? Juk mes galėjome seniai tave sunaikinti. Būtum jau seniai po žeme buvusi". Aš sakiau, kad tai Dievo valia, jei aš likau gyva. Rusas vėl norėjo plautis rankas aiškindamas: "Mes nieko apie jus negalime žinoti, bet jūsų žmonės jus pačius ėda".

SKUNDIKAI

Išėjau nepasirašiusi ir tik vėliau sužinojau, kad Dotas, kuris buvo pasirašęs skundą prieš mane, buvo sušaudytas. Sušaudytas už maisto davimą partizanam. Bet buvo kalbama, kad jis maisto netiekė; tik užsukę partizanai maisto patys pasiėmė, o jis nepranešė saugumui. Pašto viršininkas Bruzda, kuris taip pat buvo pasirašęs, jau miręs. Pasakojo, kad prieš mirdamas kalbėjęs: "Jei aš galėčiau sutikti tą moteriškę, kurią aš išdaviau savo parašu, tai pulčiau po kojų ir atsiprašyčiau, kad neteisingai ją įskundžiau".

ŠV. ANTANAS

Būdama kalėjime, labai daug meldžiausi į šv. Antaną. Kai buvau paleista, tai pirmas mano kelias buvo į šv. Antano bažnyčią. Kai mane suėmė, tai turėjau su savim 80 rublių. Juos spėjau paslėpti savo batuose po padu. Visą laiką, kol buvau kalėjime, išnešiojau tuos pinigus. Išėjus iš kalėjimo, norėjau juos paaukoti šv. Antano bažnyčioje mišiom, dėkodama, kad likau gyva ir paregėjau laisvę. Nuėjau pas kun. X., kuriam padaviau 80 rublių, prašydama atlaikyti mišias į šv. Antaną už mano išėjimą į laisvę. Kunigas pačiupinėjo tuos pinigus, pažiūrėjo į mane, suvargusią moterėlę, ir sako: 'Moterėle, tu esi paleista iš kalėjimo, tavo viskas konfiskuota. Ar dar turi ką namie?' Atsakiau: 'Ne, neturiu, nežinau dar, kur apsistosiu'. Kunigas davė man keletą gerų patarimų, pasiliko 10 rublių, kitus man grąžino ir sako: "Tavo 10 rublių bus didesnė auka nekaip to muitininko".

KARALIŠKI PIETUS

Atsisveikinusi ir padėkojusi už nuoširdumą, nuėjau pietų į nurodytą valgyklą. Valgykloje pasirinkau nuošalią vietelę ir atsisėdus laukiau ateinant patarnautojos, kuri išnešiojo svečiam pietus. Aš buvau labai išalkus ir neturėjau kantrybės. Pati padaviau man išduotą raštą, kad aš gaunu pietus veltui. Sakiau, kad neturiu laiko, nes turiu vykti toliau. Padavėja atnešė man užsakytus pietus, ir aš labai godžiai juos suvalgiau. Maniau, kad mano gyvenime tai yra didžiausia šventė. Niekada nesitikėjau, kad dar teks kada taip skaniai pavalgyti. Palyginti su kalėjimo pietumis, šie pietūs buvo karališki.

Pavalgiau ir išėjau. Prie valgyklos stovėjo vežimas, kuris mane nuvežė į Veivirženus. Neturėdama kur sustoti, užėjau pas savo pažįstamą Gagelą, amatininką statybininką, kuris jau buvo atlikęs bausmę Sibire. Nors jis yra 70 metų, bet jokios pensijos negauna ir pats turi duoną užsidirbti. Jis mane priėmė ir davė man laikinai prisiglausti, iki apsižiūrėsiu, kur galėsiu apsigyventi.

IR PO TŲ PIETŲ...

Parvykus jaučiausi silpna ir nieko kito nenorėjau, kaip tik nors kiek atsigauti ir padėti kuo nors savo geradariam. Buvau pavargus ir išalkus; dar kartą trupučiuką užvalgius nuėjau gulti. Pirma naktis laisvėje buvo neįsivaizduojamas dalykas. Buvau karališkai paguldyta. Nakties tyla siautė namus, tik vėjelis paklibindavo langą, ir tada aš šokdavau iš miego. Vaidenos, vėl čekistai ateina į kamerą ir išsirinks, kuriuos kalinius ves sušaudyti. Praveriu akis, lange jokių grotų...

Kelintą kartą užmerkiau akis, bet jaučiausi nerami, dar labiau nusilpusi ir išsigandusi. Apie vidurnaktį pakilau. Jaučiau, kad man daros negerai. Svaigo galva, buvau silpnesnė nei prieš kelias valandas. Mano pilvas pradėjo skandalyti. Svirduliuodama išėjau, atsisėdau už namo kampo, kur buvo išeinama vieta, ir laukiau. Netrukus pradėjo mane tampyti. Iki aušros negalėjau prieiti prie lovos. Visus vidurius skaudėjo kelias dienas. Niekas nebuvo miela.

Kai pradėjau stiprėti, padėjau savo geradariam namų ruošoje. Į savo turėtą ūkelį negalėjau įeiti. Buvo uždrausta net koją įkelti. Aš buvau suimta 1946 m. ir paleista 1948. Po paleidimo dar dvejus metus turėjau registruotis milicijoje. Buvau jos prižiūroje, bet jau jokio tardymo nebuvo. Tik užsiregistruoji sykį per savaitę ir eik.

PARTIZANAI

Dažnai pagalvodavau, ar nereiktų man stoti pas partizanus. Bet drąsindavau save taip pat: jei jau paleido, tai gal ir milicijai nusibos su manim susitikinėti... Partizanai tuo laiku buvo labai galingi. Jie sakydavo, kad reikia tik palaukti, ir netrukus ateis amerikonai. Partizanam tekdavo apšaudyti rusų dalinius ir pagrobti sandėlius, kuriuose jie grobti sandėlius, uriuose jie rasdavo merikoniškų konservų. Kiek man žinoma, visi jauni vyrai ir mergaitės yra buvę partizanai. Partizanų bijojo visi — ir saugumiečiai ir stribai, nemažiau ir rusai.

1948 metais apie Kretingą pelkėse buvo įsiruošę partizanai slėptuvę, kurią galėjo pasiekti tik per vandenį. Niekas nežinojo, kad jie čia yvena. Buvo šalta žiema. Jie nutarė pasistatyti pečių, kad jų slėptuvė būtų apšildoma

(bus daugiau)

VATIKANO PAVILJONE rugsėjo 5. Iš k. į d. Lietuvos gen. konsulas V. Stašinskas, O. Kajeckienė, Msgr. A. Giovannetti, Vatikano atstovas prie Jungtinių Tautų, Lietuvos atstovas Washingtone J. Kajeckas.
Nuotr. V. Maželio

Orai, darbai, mokslai, pensijos ir korektūros klaidos

LIETUVOJE

Nuo pat pavasario lytingi orai nepalankūs laukam valyti ir naujai įdirbti. Metereologijos įstaiga skelbė, kad rugsėjis bus mažiau lytingas kaip rugpiūtis. Rugsėjo temperatūros mėnesinis vidurkis 11-14 laipsnių Celsijaus.

Dėl nepalankaus oro "vėliau brendo javai, nusitęsė piūties metas, į vieną metą susitelkė be galo daug svarbių neatidėliotinų darbų". "Šiemet žiemkenčių nuėmimas suvėlavo... Jau prasidėjo žiemkenčių sėja".

Į talką laukam valyti buvo pasiųsti 23.000 studentų ir moksleivių.

Mokslo pradžia

Nuo rugsėjo 1 prasidėjo mokslas. Paskelbė atmainas mokyklų programoje. Atšauktas Chruščiovo įvestas 10 metų pradžios ir vidurinės mokyklos mokslas. Jis pakeistas 11 metų. Bet tik mokyklose lietuvių ir lenkų dėstomaja kalba. Rusų kalba mokyklos ir Lietuvoje paliktos 10 metų.

Taip pat "gamybinio mokymo" vietoj vidurinių mokyklų IX ir X klasėse įvedamas 'specialus gamybos pagrindų kursas'. O "XI klasių mokiniai baigs gamybinį mokymą pagal pasirinktą pecialybę. Ryšium su tuo bus kreipiamas didesnis dėmesys moksleivių politechniniam mokymui".

"Be to, aštuntose klasėse įvestas naujas mokymo dalykas — pokalbiai apie tarybinę visuomenę. Pakeičiamas istorijos kursas. TSRS istorijos su pagrindiniais Lietuvos TSR istorijos klausimais bus mokoma nuo VII iki XI klasės, o užsienių šalių istorijos — nuo VIII iki XI klasės".

Tom reformom pašalintos Chruščiovo reformos, panaikintas vidurinių mokyklų praktikavimasis fabrikuose, sustiprintas politinis švietimas, **jungiant Lietuvos istoriją su Rusijos istorija,** o skyrium einant "užsienių šalių istoriją" (Tiesa rugsėjo 1).

Vilniaus universitete naujų studentų priimta viso 980, iš jų 240 į istorijos-filolofijos fakultetą.

Pensija kolchozininkui

Kolchozininkė Valerija Jankauskienė klausė, kokiu būdu nustatoma pensija kolchozininkam. Tiesa rugpiūčio 2 paaiškino...pensija apskaičiuojama iš faktinio vidutinio mėnesinio atlyginimo už darbą kolūkyje per bet kuriuos 5 m. paeiliui iš paskutinių 15 m. prieš tuos metus, kuriais kreiptasi pensijos. Vidutinis mėnesinis uždarbis už 5 metus nustatomas dalijant bendrą sumą iš šešiasdešimties. Jį nustačius, senatvės pensija apskaičiuojama tokiu būdu: 50 procentų nuo uždarbio iki 50 rublių ir dar 25 procentai nuo likusio uždarbio. Pensija negali būti mažesnė, negu 12 rublių mėnesiui."

Bausmė už korektūros klaidą

"Minties" leidyklos vyr. redaktorius A. Jablonskis paskelbė Tiesoje rugsėjo 2 tokį laišką apie korektūros klaidą:

"Minties leidyklos išleistoje knygoje "Į šviesą" prof. J. Petraičio straipsnyje "Kaip aš atsisveikinau su dievu". dėl leidyklos darbuotojo kaltės.... išspausdinta: "1951 metų pavasarį, artėjant velykoms, nuėjau išpažinties", o turi būti: "1915 metų pavasarį, artėjant velykoms, nuėjau išpažinties".... Darbuotojas, dėl kurio kaltės prasibrovė klaida, nubaustas".

SPAUDA

SVARSTOMA, AR BUVO VERTA...

Naujienose rugpiūčio 21 Santaros-Šviesos skyriuje "Mūsų žingsniais" pakartojami klausimai, kurie pasakomi ar kartais spaudoje parašomi:

"Ar verta buvo 1941 m. birželyje sukilti prieš vokiečių-rusų karo išdavoje besibaigiančią pirmąją maskvinę okupaciją? Ar verta buvo 1944 m. viduryje pradėti ir eilę metų tęsti aktyvią karinę kovą prieš antrąjį raudonojo tvako užplūdimą.. O gal šis pasipriešinimas buvo tik beprasmis savojo kraujo išlaistymas, beprasmis didvyriškumas, tinkąs labiau televizijai, bet ne savos tautos dabarčiai ir ateičiai užtikrinti?"

Straipsnio autorius K. D taip svarstantiem primena:

"Didvyriški veiksmai nėra prieinami realistiškiems prasmės svarstymams. Jie yra aukščiau jų. Saugiai laistant Chicagoje vasarinę žolę ar prausiant šeštadieniais automobilį, svarstyti lietuvių partizaninio karo prasmingumą ar bereikalingumą būtų, mažiausia, nekorektiška. Nes tie, kurie žuvo sau jau nieko nebesitikėdami, gali būti ir privalo būti tik amžinos pagarbos objektas. Prasmės ar beprasmiškumo svarstymai yra matai, kurie tinka tik gyvųjų t. y. mūsų pačių laikysenai ir darbams vertinti".

Iš "Darbo" į "Vienybę"

Vienybė rugsėjo 2 paskelbė, kad jos suvažiavimui pirmininkavo J. Kiznis, kuris buvo soc. dem. žurnalo "Darbo" redaktorius. Žurnalą leidėjai uždarė dėl redaktoriaus užsimojimo piršti koliaboravimą su Lietuvos okupaciniais organais. Dabar tas pats redaktorius perėjo į Vienybę, Pr. Lapienė tame pat laikrašty atiduoda pagarbą A. Šalčiui kaip "ryšių... pionieriui", kurio vardu Darbe buvo siūlomas koliaboravimas, smerkia "veiksnius". Tarp suvažiavimą sveikinusių paskelbti adv. S. Bredes, B. Spūdienė, A. Varnas.

LATVIAI šoka pabaltiečių dienos programoje rugsėjo 5 New Yorko valstybės paviljone. Nuotr. V. Maželio.

— **Life** žurnalas rugsėjo ? atsiprašė penkis Kalifornijos kunigus, kurie jam buvo iškėlę 5 mil. dol. civilinį ieškinį.

— **New Yorko parodoje** Darbo dieną lankėsi 317,215. Tai rekordas. Viso parodą jau aplankė 44.6 mil. Buvo numatyta iki parodos galo 50 mil.

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje — Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkit daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIrcle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant
DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.
Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klijentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ..... CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ..... LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway ..... AN 8-0068
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 5-8808
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue ..... TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ..... BR 8-6965
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ..... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue ..... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HARTFORD 14, Conn.—200 Franklin Av., Tel. 233 8030, 246 0215
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... TO 7-1575
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. ..... ES 2-4685
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street ..... FO 3-8909
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .. AN 1-2994
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. ..... LO 2-1446
- NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street ..... CH 3-3005
- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street..... GR 2-6567
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. ..... PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street ..... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ..... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 Jonn Street ..... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ..... SW 8-2868
- YONKERS, N.Y. — 555 Nepperhan Ave. ..... GR 6-2781
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Firth Avenue ..... RI 3-0440

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į

JOHN ORMAN AGENCY
Insurance - Real Estate

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. VIrginia 6-1800

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lavoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Liepsnos palaikytojai

Lietuvos ir Latvijos atstovybių veikimą vaizduodama, H. Tribune korespondentė rodė dvejopus veikėjus ir dvejopą veikimą. Vienų veikimas remiasi esamos dabarties padėtim. Kiti nuo tos dabarties lyg atitrūkę, lyg iš kitos "eros". Pirmųjų veikimas vertinamas teigiamai, nes jis remiasi "tikrove". Antrųjų su pasigailėjimu, nes jis remiasi "iliuzijom".

Baltijos valstybių diplomatai dėl savo tikėjimo nepriklausomų valstybių atstatymu būtų lyg iš pasakų pasaulio (Alice - in-Wonderland, sako korespondentė). Jie, taip vertinant, priklausytų tai antrai grupei, kuri gyvena "iliuzijom".

Taip galvojančių ir savo galvojimą tokiais pat žodžiais reiškiančių pasitaiko ir tarp lietuvių: nepriklausomybės atgavimas esanti "iliuzija"? politiką reikia grįsti tikrovės faktais, ne iliuzijom ir pasakom. Iš čia ir siūloma praktinė politikos išvada — siekti tik to, kas esamoj padėty įmanoma, kas tikroviška . . .

★

Būtų viskas gerai tame skirstyme į "tikrovę" ir "iliuzijas", jei būtų aišku, kas kada yra "tikrovė", kas tik "iliuzijos", įsivaizdavimas, taigi ir apsigavimas. Praktiškai tai skirti yra daug sunkiau. Kas šiandien yra "tikrovė", tik laiko eigoje išryškės, ar tai nebuvo "iliuzija", ir atvirkščiai.

Nesiekiant gilesnės praeities, tik pokario Amerikos politikoje yra pakankamai tokių pamokančių momentų. Pvz.:

Tikrove rodėsi, kad Kinijoje žemės "reformatoriai", atstovaujami Mao Tsetungo, atneš kraštui laisvę ir gerovę, Azijai taiką. Šia "tikrove" buvo anuo metu grįsta Amerikos politika, parėmusi Mao.

Tikrove rodėsi, kad Vietnamo nesantaikos šaknis tėra prezidentas Diem. Vardan šios "tikrovės" Amerikos politika buvo pasukta taip, kad Diem buvo nužudytas.

Tikrove rodėsi, kad Indonezija bus taikos ir laisvės veiksnys Azijoje. Dėl to Amerika ją rėmė politiškai — padėjo atimti teritorijos gabalą iš Olandijos; rėmė ir teberemia ūkiškai bei kariškai.

Visos šios ano meto "tikrovės" laiko eigoje išaiškėjo tebuvusios "iliuzijos". Ir priešingai: būtų buvusi anuo metu iliuzija manyti, kad Churchillį, karo laimėtoją, anglų tauta iškeis į nežinomą Attlee; būtų iliuzija manyti, kad prancūzai sudės demokratijas į sandėlius ir šauksis de Gaulle "diktatūros"; ar nebūtų laikoma iliuzija mintis, kad Chruščiovas taip lengvai bus išimtas iš valdžios? Buvo pagaliau laikoma pavojingiausia iliuzija, atmestina, kaip šiurpi pasaka, Goldwaterio politika apie Amerikos karą Vietname; o reikėjo tik trumpo laiko, kad ta pati politika, vykdoma jau Johnsono, tautos daugumos būtų laikoma "tikrovės" politika.

★

Atskirti, kur "tikrovė", kur tik "iliuzija", ypačiai apsunkina šiem laikam sudarytas mitas, kad pastovių vertybių nėra; kad vertinga tai, kas šios dienos momentui rodosi naudinga.

Kas tetiki šio momento tikrove, tam turi rodytis didele iliuzija ir anas Pabaltijo diplomatų tikėjimas nepriklausomybės atgavimu.

Bet jis nėra iliuzija tam, kuris įstengia pamatyti, kaip vakarykščia "tikrovė" virsta šios dienos "iliuzija" ir ima keršyti savo vaisiais — klaidos vaisiais. Nėra iliuzija tam, kas tiki istorijos raida, kurią lemia ne tik ši diena ir ne tik politikų planai.

Tokio tikėjimo žmogus nesiskubina triumfuoti dėl dienos laimėjimo, nekrenta į desperaciją dėl šios dienos tamsumos ir nesiskubina "change his mind".

Tokis ir į Pabaltijo valstybių diplomatinius atstovus dabar žiūri, gražiu korespondentės pasakymu, kaip į "liepsnos palaikytojus".

Rugsėjis - Liet. Bendruomenės mėnuo

Tautinės gyvybės išlaikymas ir darbas Lietuvai laisvę atgauti yra svarbiausi laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių uždaviniai. Šių uždavinių įgyvendinimo siekiant kelrodžiu priimta Lietuvių Charta, kurios dvasioje visi lietuviai, lojalūs gyvenamam kraštui ir siekią laisvės Lietuvai, priklauso Pasaulio Lietuvių Bendruomenei.

Organizuotas JAV Lietuvių Bendruomenės tinklas apima visas Jungtinėse Amerikos Valstybėse gyvenančių lietuvių vietoves. Jose apylinkių valdybų veikla yra pagrindinė lietuvybės išlaikymo srovė.

Rūpestis lietuvių jaunimo reikalais, lituanistinis švietimas, tautinė kultūra ir, apskritai, visa kas reikalinga tautinei gyvybei išlaikyti yra organizuotas Lietuvių Bendruomenės centro, apygardų ir apylinkių valdybų bei centrinių institucijų veiklos plotmėje. Taip pat organizuota Lietuvių Bendruomenė yra svarbiausiu ramsčiu kovoje už Lietuvos laisvę.

JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos nutarimu: "Idėjiniams, organizaciniams, finansiniams, ir kt. reikalams. Bendruomenė turi savo mėnesį. Bendruomenės mėnuo yra rugsėjis."

JAV Lietuvių Bendruomenės Centro valdyba prašo visus lietuvius Bendruomenės mėnesio metu ypatingai atkreipti dėmesį į savo Bendruomenę: tapti registruotais apylinkėje, sudaryti organizuotas apylinkes, kur jos dar neveikia ir atlikti tautinę pareigą atiduodant solidarumo įnašą.

Lietuvių Bendruomenės veikla nukreipta į visus uždavinius, turinčius gyvybinės reikšmės lietuviškai išeivijai. Jų įgyvendinimui reikia ir finansinės paramos. Todėl JAV Lietuvių Bendruomėns Centro valdyba šį mėnesį skelbia lėšų telkimo vajų lietuvybės išlaikymo darbui paremti. Kaip Vasario 16 proga duodame auką remti Lietuvos laisvinimo darbą, taip ši rugsėjo mėnesį skirkime auką lietuvybės išlaikymui.

JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba

BENDRUOMENĖS PASITARIMAS

Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybai pageidaujant rugpiūčio 14 buvo sukviestas JV rytinės dalies (Bostono, Hartfordo, New Jersey ir New Yorko) LB apygardų atstovų suvažiavimas, įvykęs Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne. Dalyvavo: Centro Valdybos pirmininkas J. Jasaitis, 4 LB apygardų pirmininkai 3 LB Tarybos nariai, N. Y. apyg. valdybos nariai ir keli šios apygardos apylinkių pirmininkai; viso 20 atstovų.

Suvažiavimą atidarė ir jo tikslą apibudino LB N. Y. apygardos pirmin. J. Šlepetys, palinkėjęs suvažiavimui našaus darbo ir geriausios sekmės. Į suvažiavimo prezidiumą pakviesti J. Jasaitis, P. Vileišis, A. Radzivanienė.

Darbotvarkėje buvo: LB mėnesis ir šventė, LB mėnesio proga finans. vajaus pravedimas, apygardų valdybų funkcijų aptarimas, apyg. Valdybų veiklos pranešimai, kiti LB reikalai. Suvažiavimą sveikino CV pirmininkas J. Jasaitis, Tarybos vicepirmininkas dr. B. Nemickas ir į suvažiavimą atsilankęs, N.Y. viešis Prancūzijos LB Tarybos pirmin. inž. A. Venskus, kuris šiltais žodžiais suvažiavimui palinkėjo geriausios sėkmės Prancūzijos lietuvių vardu. Buvo atsilankiusi drauge ir jo žmona Birutė Šlepetytė-Venskuvienė, Prancūzijos LB Centro V-bos vicepirmin. ir Švietimo skyriaus pirmininkė.

Pagal JAV. LB Tarybos 1963 m. nutarimą, L. B-nės mėnesiu yra laikomas rugsėjis. To mėnesio eigoje LB organai yra įtaigojami informuoti spaudoje ir kitais tinkamais būdais plačiąją lietuvių visuomenę apie LB atliekamus svarbius darbus tiek lietuvybės išlaikymo, tiek ir talkos Lietuvos vadavimo darbui. Įtaigojo, kiek sąlygos leidžia, surengti kultūrinio pobūdžio parengimus ir pravesti aukų vajų lietuvių švietimo ir lietuvybės išlaikymo reikalams. Suvažiavime nutarta, kad šiemet rugsėjo mėnuo būtų gyvai ir plačiai panaudotas Bendruomenės o drauge ir visų lietuvių svarbiems tikslams įgyvendinti.

Suvažiavime dalyvavęs vienas iš organizatorių žygio į Jungtines Tautas R. Kezys, plačiai painformavo apie sąjudžio daromus pasiruošimo darbus, jų sėkmę bei kai kuriuos sunkumus. Po tos informacijos pageidauta, kad iniciatoriai, darydami svarbesnius veiksmus, laikytų tampresnį ryšį su atitinkamais Lietuvos laisvinimo veiksniais ir su LB.

Suvažiavimas praėjo labai darniai ir gyvai. Visi klausimai buvo apsvarstyti su dideliu rūpestingumu ir ryžtu juos įgyvendinti. **J.Rs.**

PRIE LIETUVIŠKO KRYŽIAUS pasaulinėje parodoje rugsėjo 5 pabaltiečių dieną pakeliant vėliavas.
Nuotr. V. Maželio

ĮVAIRIOS LB ŽINIOS

— **Vieneri metai** suėjo rugsėjo 13 nuo dabartinės JAV LB Centro Valdybos kadencijos pradžios. Per tuos metus daug darbų atlikta ir daug naujų pradėta. Rugsėjo 2 Centro Valdyba buvo susirinkusi penkioliktajam posėdžiui.

— **Rajoninė mokytojų konferencija** kviečiama savaitgaly po Padėkos dienos. Kviečiami dalyvauti Chicagos apygardos, Clevelando ir Detroito apylinkių lituanistinių mokyklų mokytojai.

— **Švietimo Taryba** palaiko ryšius su 52 lituanistinėms mokykloms. Dauguma jų veikia tik šeštadieniais, bet taip pat nemažas skaičius prisiglaudusių lietuviškųjų parapijų mokyklose turi lietuvių kalbos pamokas reguliarių pamokų metų.

— **Spausdinama** V. Frankienės mokyklom tinkamų scenos vaizdelių knygą, multiplikuojamas S. Jonynienės vadovėlis ''Lietuvos Laukai'' ir spausdinami specialiai lituanistinėms mokykloms skirti sąsiuviniai. Taip pat duota spausdinti J. Plačo paruoštas vadovėlis ir viena iš premijuotų knygelių jaunimui. Jeigu atsirastų mecenatas, kuris bent dalį išlaidų padengtų jaunimui leidžiamų knygų, tai ir kitos dvi gavusios premijas tuoj pat būtų galima spausdinti. Ir toliau Kultūros Fondas leidžia "Gimtąją Kalbą" ir "Knygų Lentyną." Vien šiais metais iš Centro Valdybos Kultūros Fondui perduota virš 2000 dol.

— **Studijuojančio** lietuvių jaunimo skaičius mažėja, kai tuo tarpu turėtų didėti. Vis daugiau lietuvių jaunimo baigusių aukštesniasias mokyklas nesiekia aukštesnio mokslo. Šiuo reikalu pirmiausia turėtų susirūpinti ne tiktai tėvai, bet ir apylinkių valdybos. Jos taip pat turėtų rasti būdų jaunimą paraginti siekti aukštesnio mokslo.

— **Centro Valdyba,** ir labai taupiai operuodama, turi nuolatinių išlaidų. O pajamos labai ribotos; tikimasi, kad šį rugsėjo mėnesį vedamas lėšų telkimo vajus lietuvybės išlaikymo darbui remti sustiprins ir Centro Valdybos finansines pozicijas.

— **JAV LB Centro Valdyba** pritarė Komiteto Lietuvai Laisvinti pastangoms surengti lapkričio 13 demonstracijas New Yorke ir suteikė 2000 dol. paskolą užsibrėžtam uždaviniui įvykdyti. **(K. J.)**

— **Portugalija** mėgina Ispanijos kelius — megsti kultūrinius ir sportinius ryšius su Sovietais.

— **Egipte suimta** 1,000 jaunesniųjų karininkų ir kt. Kaltina rengus sąmokslą prieš Nasserį.

— **Anglijoje** policija sukliudė sąmokslą susprogdinti Karolio Markso kapą.

MIESTELIS. KURIS BUVO MANO

NELĖ MAZALAITĖ

Laimėjęs "Aidų" premiją

(13)

Kokie tie keturi buvo gražūs — gražesni už vienas kitą ir lopuotesni. Ji negalėjo sutaikinti dviejų vienodai išlopuotų. Visiems patiko, ir niekas neišdrįso prasitarti, kad čia visa banda kačių. O kai vaikis pasakė: —Ir gudrumas tos katės, žinojo, bjaurybė, kad tokius ir į vandenį sunku mesti — visi tylėjo.

— Kodėl į vandenį — klausė tas jų vaikas. Niekas neaiškino, sumaniai nusuko kalbą ir tuojau ėmė vaišinti katę ir jos šeimą pienu. Sakė, kad galės miegoti priešininkėj, ten šilta. Buvo vienas džiaugsmas, jie lakstė visi—kačiukai ir naginėlės, paskui gi įleido pasišildyti į vidų Mirtą ir Murzį. Taigi vienas džiaugsmas.

Naginėlės buvo tokios pat brangios ir trečią rytą, tačiau įvyko mažas barnis: ji taip pat norėjo važiuoti į bažnyčią šį sekmadienį, tačiau jai neleido mūvieti naginėlių, reikėjo autis batais; jie gi užvažiuos į svečius pas Marelę, o pas ją vieši sesers duktė Emilija, ji yra mokytoja ir labai rimta. Negalėjai įtikinti namiškių, kad naginėlės būtų pasididžiavimas ir prieš tą svetimą viešnią.

Tačiau kai vakare parvažiavo ir buvo labai gera snausti kailiniuose; kai rogės plaukė, tarsi būtų pačios su naginėm — ji nesutiko, kad nebeverta iš naujo persiauti naginėlėm, kad netrukus vis tiek reiks nusiaustyti, laikas bus miegoti. Ne — sakė ji, nors truputį ji turi pavaikščioti savo gražiosiomis kojomis. Ir kai jau ji prikalbėjo, kad gali apsiausti — pasirodė, kad tebuvo tiktai viena naginėlė.

Kurgi antroji? Ji pati palindo po lova, ji ant keturių apvaikščiojo visą palovį, rado vieną mažą šiaudą, rado blizgančią sagą, bet ne tai, ko ieškojo. Paskui ir mama padėjo ieškoti, tačiau visoje troboje nerado. Paskui ir daugiau ta'kininkų prisidėjo. Apieškojo visas trobas— nebuvo. Paskui nors niekas netikėjo mažosios apkaltinimu, kad tai bus padaręs piemuo, apklausinėjo ir jį. Jis beveik prisiekė, kad net neregėjo iš arti tokios brangenybės.

Ar kačiukai pasielgė taip nedorai, taip nedėkingai, ar mažasis, junklis šunelis? Jie visi mėgsta tampyti kas tik pakliūna, kartais ir labai naudingą drabužį ar batą išvelka net laukan. Bet nebuvo kieme, niekas nepastebėjo tąsant. Nebuvo kaltininko, tiktai skriauda.

— Rytoj atsiras, — ramino ją, — jeigu lauke, tai bus aiškiai matyti, ne taip, kai su žiburiu ieškai. Bet ką reiškė raminimas, ką sakė jai "rytoj", jei ji negalėjo gyventi be naginėlių tuojau pat! Ji raudojo iki užmigo, ir sapnavo, kad ieško. Pirmas žodis atbudus buvo: — ar atsirado?

Ne.

Koks gi dabar bus gyvenimas; koks džiaugsmas; kas iš sniego ir krekenos, keptos mėlynoje skardinėlėje po krosnim; kas iš to, kad Lopelis ir keturi lopeliukai gaudė ją — ji atrodė basa; ji šalo ir liūdėjo ir nenustojo ieškojus, kad ir tose pačiose vietose.

Namiškiai buvo tokie neišmintingi, jie graudenosi, nu siklausydami, jai nematant, kaip ji kalbėjosi su šunimis ir kačiukais, kaip prašė geruoju pasisakyti, ar jie išvilko ir kur, ji žadėjo nesibarti ir atleisti; ji žadėjo Murziui kaulų su visa mėsa, o lopeliukams žadėjo eiti su jais peliauti. Bet visi keturkojai buvo linksmi ir atrodė nieku nekalti. Tiktai ji verkė.

Ir tuomet Bočelius nebeištvėrė. Jis vėl nuraukė naginėles, tokias pat, dar dailesnes. Namiškiai gyrė jas užsimerkdami, kad nėra nė palyginimo, šitos šimtą kartų gražesnės. Mažoji kantriai žiūrėjo, kai jos buvo raukiamos, atidžiai laukė, kol pabaigs. Tačiau kada reikėjo autis ji pajuto, kad ne, tos nebuvo tokios, kaip buvusio, niekas niekas negalėjo jų pakeisti. Ji vėl raudojo ir raudojo. Pilnas nagines, dideles, galėjai pripilti tų ašarų. Ji nedėvėjo naujųjų ir negreit pamiršo pirmąsias.

Ar iš viso buvo pamiršusi? Po vienuolikos metų —nė piemens nebuvo jau, ir kiti samdiniai dirbo, ir Mirta turėjo kitą įpėdinį, o Murzis jau suseno, ir Lopelio giminė pasikeitė; po vienuolikos metų Bočelius taisė klėties grindis. Tik besvarstant rugius į malūną vežti, perdaug stiprus bernas, besigirdamas prieš kitą vyrą, iškėlė ant galvos didžiąsias svarstykles, ir jos išsprūdo. Gerai, kad pagirūnui nekrito ant sprando ar kojų, tiktai įlaužė porą lentų.

Tokios netvarkos negalima iškęsti. Bočelius tą pačią dieną išlupo sužalotas lentas. Jau jos ir pagyvenusios buvo — tarė, — geriau įdėti naujas — ir taip pasidarė laikinai skylė, kaip dantį ištraukus. Ir mergikė — jiems atrodo vis tokia pat maža, nors ji gyvena mieste ir tik vasaromis grįžta, ji vis tebevaikšto paskui Bočelių ir žiopso į tuos darbus. Ji pati, pasilenkus, pamatė po prieklėčiu kažką — supuvusį, pajuodusį, tačiau tuojau pat pažino tą formą. Aštrus rėžimas pervėrė širdį, tarytum ji būtų oda, kurią įkarpo pakraščiais prieš suraukiant naginėlę.

Buvo vasara, buvo jaunystė, buvo gražu, o ji laikė pirštuose seną pražuvusį ir be reikalo atsiradusi daiktą. Ji neaiškiai juto — negalvojo, tiktai juto, jog vargiai kas iš žemiškų daiktų bebus jai toks brangus, nepavaduojamas ir taip neteisingai netektas, kaip naginėlė. Šita naginėlė. Šita buvusi naginėlė.

Jeigu dabar mūvėčiau jomis, vietoj tų aukštų kulnų, aš nejusčiau žvyro nei nuovargio, aš lėkčiau. O, ar tai aš kalbu apie save? Žinoma, tu sakai, kad negaliu nė mėginti išsiginti. Ir nenoriu, nes kaip kitaip aš žinočiau, kad niekuomet negalėsiu pykti ant namiškių, niekuomet, net jeigu mes čia ir vargstame.

Aš pavargau, tikrai. Ir tu nusiėmei skrybėlę. Ir kaip —gi neši ją, kad mūsų rankos užimtos lauktuvėmis? Jeigu mes dar paspirsime keliolika žingsnių — matai siaurą šoninę gatvelę? Ir medžius? Mes atsipūsime nuo karščio šiek tiek. Mes ir atsisėsti gausime. Tarytum tyčia padėti tie dideli plokštūs akmenys. Ir dar šešėlyje tų pluskotų gluosnių. Ne vieno nerasi jauno jų tarpe, visi parkaršėliai atrodo. Bet nebijok, jie jau buvo tokie, kai aš pažinau juos. Ir gal tada, kai vadinosi Lietuvos Karaliaus gatvė. Ir tada, kai buvo apšaukta kiaulių ūlyčia. Aš nesityčioju nei piktžodžiauju. Taip buvo, ir kiaulės labai gerai pasitarnavo. Tarp kitko, kuo jos blogesnės už žąsis?

Ir kaipgi buvo? Matai, ji tiesi ir atsiduria į Kretingos plentą? Ir visa nusodinta gluosniais. Kitame gale tie medžiai užsiriečia į vieną daržą ir sudaro lyg kokią aikštelę — trikampį, apgaubtą gluosnių šakomis. Jeigu nenorėčiau sėdėti, nuvesčiau, kad pats pamatytum ir pritartum, jog labai gražu.

Tai šitos trikampinės vietos ir užsigeidė anais laikais rusas. Aš nebegaliu pasakyti, koks buvo jo titulas — žandarų viršininkas ar ziemskis. Bet jis buvo čia vyriausias ir norėjo dar paaukštėti. Jis nesugalvojo niekaip kitaip įsigerinti, kaip pastatyti carui paminklą. Aš ir to nežinau — kuriam. Rodos, vienam iš Aleksandrų. Iš tikro, miestelis buvo labai skurdus rusų valdžios ženklais. Net cerkvės nebuvo. Paminklas labai būtų tikęs, manė tasai atėjūnas. Jis jau pradėjo tartis su savaisiais, užkirsdamas kelią kitam sugalvoti kitą būdą įsiteikti: bus biustas, ant piedestalo, ir po ilgų ir pakartotinių apsiuostinėjimų per visą miestelį jis surado gražią vietą — kaip sakiau, trikampį, šios ir Kretingos gatvių sudūrime.

Jau ir tada gatvė buvo mėgstama čia gyvenančių ir praeinančių — dėliai tų medžių. Vadino ją stačiai gluosnine. Sako, kad buvo pasodinęs medžius kunigas, labai mokytas. Kiti sako, kad Pabrėža. Bet aš netvirtinu, aš net nežinau, ar jis yra buvęs mūsų miestelyje. Ir kodėl juos, medžius, sodino tik vienoje pusėje — pusė alejos, sakytum — nežinau. Bet, atrodo, užteko tiems, kur gyveno priešais medžius pasižiūrėti ir pasiganyti akis, o tie, kurių namus globė jų šakos, buvo patenkinti dar labiau.

(Bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

MYKOLO VAITKAUS KNYGA "ŠIAURĖS ŽVAIGŽDĖ"

Nidos knygų klubas Londone išleido Mykolo Vaitkaus atsiminimų ketvirtą knygą (nors viršelyje pažymėta III), vardu "Šiaurės žvaigždė". Tuo vardu autorius vadina Petrapilį, kuriame jis ėjo mokslus 1906-8 dvasinėje akademijoje. Pratęsia atsiminimus ir iš savo mokslo laikų Austrijos jėzuitų universitete Insbrucke 1908-1910.

Knyga mielai skaitoma. Jei padedi į šalį, vėl nori ją paimti. Maža būtų pasakius, kad traukia skaityti gyvas pasakojimas. Tai meniškas pasakojimas. Pasakojimas, sakytum, ne tiek rašytojo, kiek skulptoriaus, kuris iškerta, išskaptuoja savo pasakojamų asmenų veidus barokiškai ar net rokokiškai — žaidžiančius, patrauklius ir niekad neatstumiančius. Nlygi n a n t Vilniaus šv. Petro ir Povilo angeliukų galvutės. Visuose autorius randa "šviesius krislus", ir nė vienas nėra pažymėtas nusidėjėlio šešėliais. Daugiausia pelenais pabarsto save, bet taip pat žaismingai, ne su atgailotojo veidu.

Autorius pasakoja apie Petrapilį, Vilnių, Varšuvą, Vieną, Insbrucką ir kitas vietas, daiktus ir žmones su lygia šiluma— pasakoja apie tai, kas turėjo asmeninio ryšio su jo gyvenimu. Skaitytojui — visuomenės stebėtojui — nei vietos nei žmonės ne visi vienodai brangūs, tad ir pasakojimai apie juos nelygiai domina. Labiausiai tie, kurie paryškina visuomeninį to meto vaizdą ir jame įstato tuo metu veikusius lietuvių žmones.

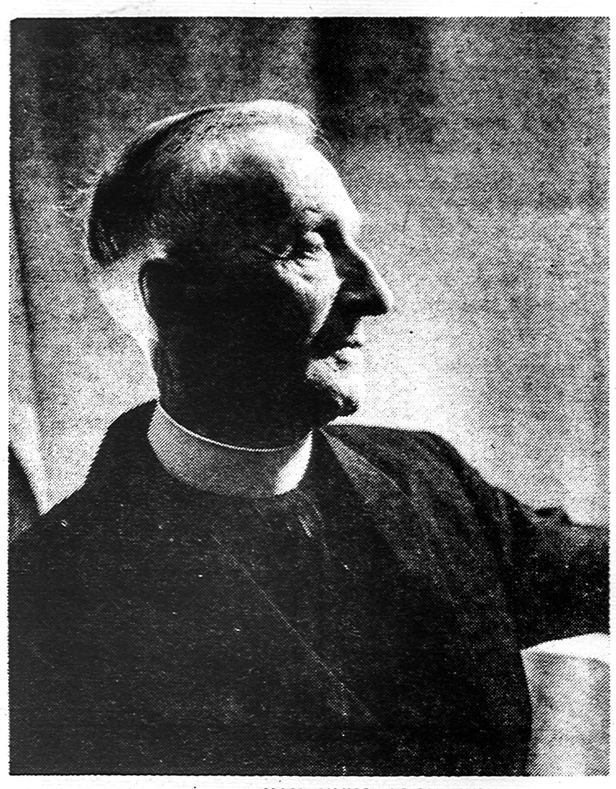

KAN. MYKOLAS VAITKUS

Tarp tokių žmonių randi autoriaus apibūdinamus mokslo draugus. Artimiausias jam buvo Vladas Jurgutis. Kiti taip pat įdomiai apibrėžti ryškiais brūkšneliais — Mečislovas Reinys, Pranas Kuraitis, Blažiejus Česnys, Ignas Labanauskas, Kraujalis, Zajančkauskas, Liudas Noreika, Jucis. Tarp akademijos profesorių vertingiausia medžiaga apie Maironį. Bet pasakojimuose gyvi ir kiti — Jaunius, Būčys, Matulaitis.

Iš visų betgi veidų su didžiausia šiluma autorius brėžia muzikos profesoriaus Česlovo Sasnausko veidą. Iš visų įvykių labiausiai vertinga medžiaga yra apie ateitininkų idėjos bei organizacijos atsiradimą.

Idėją organizuoti katalikų intelektualų draugiją autorius priskiria savo artimiausiam draugui Vladui Jurgučiui. Tai buvo 1907, kada akademijoje prof. Matulaitis dėstė naują tada mokslą sociologiją. Idėją Jurgutis iškėlė pasikalbėjime su M. Vaitkum. Pirmas keturių susibaudėlių pasitarimas tuo reikalu buvo 1908 vasarą Gargždu ose. Dalyvavo pats Jurgutis, Jurgis Galdikas, Pranas Kuraitis ir M. Vaitkus. Surašyti ir įstatai organizacijai. Apie tai painformuoti Kaune Jakštą Dambrauską buvo pavesta M. Vaitkui. Jakštui pritarus, organizacinis darbas teko labiausiai Jurgučiui ir Kuraičiui. Buvo pritrauktas M. Reinys, Jurgutis įtraukė Praną Dovydaitį, specialiai nuvykęs į jo tėviškę. Pritrauktas taip pat Antanas Maliauskis, tada studijavęs Louvaine. Sudarytas pirmas organizacinis komitetas Louvaine 1909, o jau 1910 sudaryta ten ir valdyba, kuri tais pat metais perleido vadovavimą Maskvos studentam su Pr. Dovydaičiu priekyje. Tais pat metais Pr. Dovydaitis sukvietė Marijampolėje (Degučiuose) Draugelių tėviškėje susirinkimą. Krupavičiaus liudijimu, čia dalyvavo Elizie jus Draugelis, Magdalena Draugelytė-Galdikienė, Apolonija Draugelytė —Čemarkienė, Vytautas Endziulaitis, Kazys Bizauskas, Pijus Grajauskas, Juodišius, Zigmas Starkus, Romualdas Dulskis, Janulis, Avižienis, Mykolas Krupavičius. Iš čia jau kelias vėl į Jakštą—Dambrauską ir jo sutikimas leisti Ateitį prie Draugijos. Tai ateitininkai pradininkai.

Malonu, kad M. Vaitkaus, atšventusio 80 metų sukaktį, ranka nepavargo. Miela būtų sulaukti jo atsiminimų ir iš paskesnių laikų. **J. B.**

VIENĄ RUSIŠKĄ KNYGĄ PERSKAIČIUS

Jau seniai žinoma, kad Rusijos ir Lietuvos bolševikai leidžia daug knygų, kuriose yra daug skaitytoją klaidinančių dalykų. Štai viena tokia knyga, išleista Sovietų Sąjungos Mokslų Akademijos Maskvoje 1961 metais — "Bielorussija i Litva XVX-VI vv." (Gudija ir Lietuva X-XVI aa.). To didelės apimties (816 psl.) darbo autorius — V. I. Pičeta.

Šių eilučių autoriui nerūpi tą knygą recenzuoti, o tik paminėti. Pirmiausia tesie skaitytojui žinomas knygos turinys: Ūkinė Gudijos ir Lietuvos raida XV - XVI amžiuje; Iš Gudijos ir Lietuvos feodalinės teisės istorijos (XV-XVI amž); Lietuvių — lenkų unijos; Gudų tautos susidarymas ir jos kultūra atgimimo laikotarpyje.

Visa ta knyga sudaryta iš įvairiais laikotarpiais parašytų straipsnių (kai kurie — net prieš keliasdešimtis metų). Redakcija savo prakalboje, be kita ko, rašo:

"Visi šiame rinkinyje leidžiamieji darbai apjungti temos vieningumu. Jie pašvęsti Gudijos ir Lietuvos istorijai ir, svarbiausia, XV-XVI amžių problematikai."

To darbo autorius (V. I. Pičeta) daugeliu atvejų savaip aiškina Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės gyvenimą ir istorinius įvykius. Jo tendencijos pakrypusios į Gudijos ir Rusijos pusę. Knygos redakcija rado reikalo savo prakalboje dar šitaip pasisakyti:

"Rusų literatūroje iki revoliucijos Didžioji Lietuvos Kunigaikštystė paprastai buvo vadinama Lietuvos-Rusijos valstybe. 20-taisiais metais ta valstybė dažnai literatūroje figuravo Lietuvos Gudijos vardu, o kai kuriais atvejais net Lietuvos-Gudijos-Ukrainos (laikotarpiui iki Liublino unijos žymėti). Paskiau Vladimiras Ivanovičius (Pičeta, **Gir.**) visų tų savavališkų pavadinimų atsisakė ir naudojojosi oficialiu valstybės pavadinimu — Didžioji Lietuvos Kunigaikštystė. Redakcija betgi nepasisako, kad būtų galima padaryti tos terminologijos unifikaciją (suvienodinimą)."

Redakcija čia pat dar priduria:

"Tenka taip pat įspėti skaitytojus, kad atvejų atvejais, kalbėdamas apie Vilnių (Vilno), V. I. Pičeta priskiria jį prie Gudijos miestų.

"Būdamas Didžiosios Kunigaikštystės sostinė, Vilniaus miestas XVI a. buvo ne tik stambus ekonominis, bet ir kultūrinis centras, jisai svarbią rolę suvaidino gudų tautos kultūros išsivystyme. Būtent, Vilnius buvo tas miestas,, kur prasidėjo gudų knygų spausdinimas, kur buvo pati didžioji ir veiklioji gudų brolybė, kovojusi dėl savo tautos ir kultūros. Ta aplinkybė pirmiausia ir pasireiškė V.I. Pičetos darbe."

Platokai tame veikale nagrinėjami Lietuvos statutai, ypač 1529 metų.

Pravartu bus peteikti dar vieną išrašą iš poskyrio. "Gudų tautos susidarymas" (595 straipsnio, išspausdinto "Istorijos klausimuose" (Voprosy istorii) 1946, Nr. 5-6. Čia, be kita ko, toks teigimas:

"1410 m. liepos 15 teutonų (kryžiuočių) ordinas buvo sujungtomis slavų tautų jėgomis sumuštas. Tame mūšyje, kaip žinoma, dalyvavo visa Lietuvos Rusija (Litovskaja Rus), trijų Smolensko pulkų ištvermė ir drąsa buvo lemiantis veiksnys, nulėmęs mūšio eigą."

Knygos išnašose nurodyta daug autorių, jų tarpe ir buv. Lietuvos universiteto profesorius I.I. Lappo, kurio veikalais V.I. Pičetos gausiai pasinaudota. **Girmantas**

KAI TU ARTI MANĘS

Danguolė Sadūnaitė — jaunosios kartos lyrikė. Sėkmingai debiutavusi eilėraščių rinkiniu "Vasaros medžiuose" (1961), šiais metais vėl pasirodė su antra poezijos knyga: **"Kai tu arti manęs".**

Knyga nestora, vos 38 puslapių. Telpa tik 26 nevienodo ilgumo eilėraščiai. Taigi poetė nepasižymi ypatingu produktingumu. Tačiau perskaičius rinkinį, tenka pripažinti D. Sadūnaitės eilėraščių poetinį svarumą. Eilėraščiai trumpi, glausti, gilios minties ir nuoširdaus jausmo. Kartais sunku sugauti minti dėl iamžinistinės formos, tačiau pagauna savo nuotaikingumu ir išraiškingumu. Originalu, savita, šviežia.

DANGUALĖ SADUNAITĖ

Autorė, kaip visi imažinistai paneigia klasinio eiliavimo taisykles ir eina naujais, moderniais keliais — nei rimo nei ritmo. Bet reikia pasakyti, kad poetės Danguolės Sadūnaitės 'chaotiškuose' eilėraščiuose justi stiprus vidinis ritmas, šiluma, lyrinė įtampa. Ir gili, dažnai po originaliais, drąsiais vaizdais paslėpta mintis.

Jauna poetė yra puiki žodžio meisterė — tapytoja, mokanti keliais žodžiais pagauti skaitytojo vaizduotę ir širdį.

Poetės lyrikoj ryšku gamtos ir žemės meilės, o kartu ir pasilgimas jų Kūrėjo ir Jo ieškojimas. Būdingiausi, puikūs religinės nuotaikos eilėraščiai yra: Kaimynas Dievas, Kai išeisiu ir Duonos namai.

Autorės didelis impulsyvumas ir gaviališkumas išsilieja originaliuose, didžiai sugestyviuose eilėraščiuose kaip: 'Kai tu arti manęs, Prieš aušrą, Į vandenis, Pavidalai, Medį jeigu prieičiau, Pavasarį, Medis, Gyva bėgimu, Džiaugsmas.

Pailiustruoti tam, negalima susilaikyti nepacitavus pasigėrėtino, spalvingo, vitališkumu alsuojančio eilėraščio — Gyva bėgimu:

Viskas bėga šiandien.
Aitrios tekmės žolės
Veja rytą. —
Diena nardo sode,
Žiedais žioruodama.

Skalbiniai už tvoros
Skrenda. —
Tos didelės, minkštasparnės
žąsys.

Ar liūdnas esi,
Ar namų ilgesys širdį rakina:
Vėsi jūra — žolė yra gyva
bėgimu (35 psl.).

Nuotaikingas P. Jurkaus piešt as viršelio aplankas puikiai iliustruoja telentingas poetės lyrikos nuotaikas.

Išleido Lietuvių Dienos, talkinant Manyland Books 1965 m., 38 psl., kaina 1 dol.

Ben Rutkūnas

Apie kompozitorių Br. Markaitį

Bruno Markaitį, S.J., plačiai paminėjo 'Music Leader' bent dviejuose numeriuose. Birželio numeryje viršelyje įdėta didelė jo nuotrauka, toliau straipsnelis supažindina su "Vilniaus varpų" (Bells of Hope) kantata ir su kita muzikine veikla, charakterizuoja jo kūrybą. Kitame liepos mėn. numeryje aprašo Vilniaus varpų premjerą, kuri buvo birželio 12 McCormick teatre Chicagoje. Savo rašinį baigia: "This cantata will take its place among the important choral works of the present day".

KOMPOZITORIUS BRUNO MARKAITIS, S. J.
Nuotr. A. Kezio, S. J.

Mykolas Saulius 1962 metais suorganizavo "The Denver trio", kuris su pasisekimu koncertuoja Denveryje ir Coloradoje su klasinės ir modernines muzikos repertuaru. Trio sąstatas: George Stalev —smuikininkas, buvęs Karsbado (Čekoslovakija, simf. orkestro koncertmeisteris, dabar — Denver Symphony narys. Mykolas Saulius — Denver Symphony čelistas ir Kay Lund — pianistė.

Š. m. rugpiūčio 22 Denver trio dalyvavo Estes Park, Colorado muzikos festivalyje, kuri kasmet rengia Rocky Ridge Music Center, kuriam vadovauja Colorado universiteto muzikos profesūra.

Denver Trio su pasisekimu atliko Vivaldi-Concerto Grosso op nr. 3., Beethoveno — Trio op 11. in B-Flat ir Brahmso — Trio op. 101 in C-minor.

Apie šį koncertą buvo paminėta laikraščiuose The Eenver Fost Estes Park ir kitur.

Ta pačia proga malonu konstatuoti faktą, kad ir Chicagos žinomas laikraštis "Musical Leader" (May 1965) gražiai pamini apie Saulių ir The Denver Trio vadina "an excellent group."

Danguolė Sadūnaitė

Medis

Aš pavedžiau save
Trapiems daiktams.
Lapo liaunumui:
Medžiui.

Medžio šakos yra mintys tavęsp.
Jos užtemdina saulę;
Maištaudamos išstumia dangų.

Tik, kai tu arti —
Jis suklusta, nutyla,
Nugrimzdamas gilyn į save.
Ir kai tavo balsas atsimuša
Į šiurkštų kamieną,
Aš matau, kaip palengva, nedrąsiai
Medžio lapai išsitiesia saulėje, —

Šilko saite.
(Kaip drugelio sparnai
išsibudinę vasarai) —
Ir tada manyje
Visi paukščiai čiulba.

(Iš knygos "Kai tu arti manęs")

KULTŪRINĖ KRONIKA

Kun. M. Vaitkų paminėjo "The Evening Gazette", Worcesteri, Mass. Aprašė jį kaip Mr. Miner svečią Grafton, Mass., įdėjo nuotrauką ir straipsnelį, kuriame rašoma, kad kan. M. Vaitkus moka 15 kalbų, yra parašęs 40 visokiausių knygų — poezijos, dramų memuarų, groja smuiku, pianinu, fleita. Jo "Tvanas" išverstas į anglų kalbą ir greit pasirodys knygų rinkoje. Esąs 82 metų amžiaus, turi labai gerą atminti, nes ją visada lavina. Toliau pasakojama sovietų ir nacių okupacijų pergyvenimai, jo pasitraukimas į vakarus ir k. Į JAV kan. Vaitkus atvyko prieš 15 metų, gyvena Peacedale, R.I.

Dail. J. Bagdonas rugsėjo 18 kultūrinių subatvakarių susirinkime tautininkų namuose Bostone skaitys paskaitą apie modernųjį meną. Ta pačia proga tą savaitgalį tautininkų namuose atidaroma jo tapybos kūrinių paroda, kuri tęsis visą savaitę.

Albinas Gedvila, aktorius, gyvena Hamburge, Vokietijoje. Atliekamu nuo darbo laiku studijuoja lietuvių poeziją ir rengiasi gastrolėm.

Donelaičio "Metus" per naują į vokiečių kalbą verčia Heidelbergo prof. dr. Hermanas Budensig. Jis yra išvertęs A. Mickevičiaus Poną Tadą ir kitus jo kūrinius.

Stepo Zobarsko vadovaujama Manyland knygų leidykla šią vasarą anglų kalba išleido A. Vaičiulaičio pasakojimų rinktinę, Ig. Šeiniaus — Sigfriedas Immerselbe atsijaunina. Abiem knygom viršelius piešė Pr. Lapė. Greitai išleis Aloyzo Barono — Lieptai ir bedugnės, M. Vaitkaus — Tvaną.

Aktorė Aldona Eretaitė-Lange dirba Kielio teatre. Ji sutiko aplankyti Hamburgo ir apylinkės lietuvius ir jiems padeklamuoti lietuvių poezijos.

LIETUVIŠKAS KRYŽIUS pasaulinėje parodoje, detalė. Skulptūra R. Mozoliausko. Nuotr. V. Maželio.

Šv. Antano parapijos jubiliejus

Bridgeville, Pa. — Šv. Antano lietuvių parapija, kuri nuo 1949 yra lietuvių pranciškonų rankose, rugpiūčio 29 minėjo savo gyvavimo 50 metų jubiliejų.

Ta proga iškilmingas mišias aukojo Pittsburgho vyskupas J. Wrigth. Mišių metu lietuvių kalba pamokslą pasakė pranciškonų provincijolas T. Leonardas Andriekus. Po mišių žodį tarė vyskupas. Mišiose dalyvavo Pittsburgho vyskupijos augziliaras vysk. V. Leonard, apie 30 apylinkės kunigų ir apie 500 parapijiečių bei svečių.

Vakare parapijos salėje buvo vaišės, į kurias susirinko abu vyskupai, dvasininkai bei pasauliečiai, dalyvavę pamaldose. Programa pasižymėjo nuosaikumu. Kalbėtojai buvo tik keturi: abu vyskupai, provincijolas ir klebonas. **Ypatingai pažymėtinas Pittsburgho vyskupo palankus žodis parapijai ir pranciškonams.** Jis labai džiaugėsi parapine veikla ir pažanga. Ji anksčiau jau atrodžiusi mirštanti, bet, parėmus ją pranciškonams, atsigavusi. Tokios pažangos paveiktas, vyskupas pažadėjo leisti statyti naują bažnyčią.

Šv. Antano parapijoj yra 150 šeimų. Ne visos jos lietuvių kilmės. Lietuvių beliko tik trečdalis. Kiti išmirė. Be to, parapiją išgyveno didelius pavojus, tiesiant pro šalį naujus kelius. Jei ne klebono ir parapijiečių apsukrumas, nebūtų likę bažnyčios nei kitų pastatų.

Bridgevillėje (Pittsburgho priemiesty) parapija pradėta organizuoti per pirmąjį pasaulinį karą. 1915 įsigyta bažnyčia ir paskirtas klebonas. Šv. Antano parapijoje yra klebonavę šie kunigai: Sutkaitis, V. Abromaitis, M. Kazėnas ir A. Jurgutis. Perėmus parapiją pranciškonams, klebonu paskirtas T. Pranciškus Giedgaudas, O. F.M., kuris po dviejų metų perkeltas į Brooklyną. Nuo 1951 m. klebonauja T. Aleksandras Žiubrys, O.F.M. Jis labai daug prisidėjo prie parapijos atgimimo. Jo pastangomis pastatyta parapijos salė, Fatimos šventovė, gerokai išugdytas fondas naujai bažnyčiai, sutelkta daugiau parapijiečių ir paruoštas kelias būsimai statybai. Jo atsidavimas šv. Antano parapijos reikalams uždegė ir pačius parapijiečius. Jie dabar pasiryžę ją išlaikyti ir tuojau eiti prie naujos bažnyčios statybos.

Prie bažnyčios yra pranciškonų vienuolynas, kurio viršininkais yra buvę tėvai: V. Gidžiūnas, B. Bagdonas, A. Žiubrys — dabartinis viršininkas ir klebonas. Jam parapiniame darbe talkina T. Kazimieras Venslovas — asistentas, kilęs iš Pittsburgho. **Korsp.**

Naujas filosofijos daktaras

Raimundas Ošlapas, sūnus newjorkiečių Antaninos ir adv. Alberto Ošlapų, rugpiūčio 17 sėkmingai apgynė disertaciją (Uterine Response to Estrogen as Modified by the Diet, Corticoids, and Actinomycin D) endokrinologijos srityje ir gavo daktaro laipsnį Rutgers universitete, New Brunswick, N. J.

Mokėsi Kauno Aušros berniukų gimnazijoje ir aštuntą klasę baigė Eichstaette, Vokietijoje 1946 metais. Vėliau 3 metus studijavo mediciną Tuebingeno universitete.

Atvykęs į JV, gavo 1953 metais bakalauro laipsnį Brooklyno kolegijoje biologinių mokslų srityje. Po to, dirbdamas Merck Institute, Rahway, N.J., mokėsi vakarais Rutgers universitete, ir 1961 metais įsigijo magistro laipsnį.

Laimėjęs valstybinę stipendiją (NI H Predoctoral Fellowship) pradėjo daktarato studijas tame pat universitete. Priklauso AAAS, Endocrine Society of the United Kingdom ir Sigma Xi organizacijoms. Anksčiau aktyviau veikė su skautais vyčiais, Šviesos sambūriu ir buvo lietuvių studentų New Yorko skyriaus pirmininku bei centro valdybos nariu.

1954 metais vedė Reginą Legeckytę, augina 4 vaikus. Nuo rugsėjo mėn. dr. Raimundas Ošlapas persikėlė į North Chicago, Ill., kur Abbott laboratorijose eina Endokrinalogijos skyriaus vedėjo pareigas. (N.J.)

TRAGIŠKAI ŽUVO JAUNUOLIS

PATERSON, N.J.

Tragiškai žuvo James Garside, Jr. Rugsėjo 7 ankstų rytą, po ilgos darbo dienos (tradicinėje Amerikos Darbo dienos šventėje), jaunas 20 m. Cornell universiteto studentas James Garside, Jr., važiavo apie 2 val. nakties namo iš Bay Head Yacht klubo restorano, kur vasaros metu turėjo darbą, ir nežinomom aplinkybėm jo vairuojamas automobilis nuvažiavo nuo siauro Lovelandtowno tilto per kelio užtvarą į kanalą. Nelaimę tuojau pastebėjo žvejai, bet lavoną surado ir iš 20 pėdų gelmės ištraukė Amerikos karo laivyno municijos sandėlių narai tik apie 10 val. ryte. Velionis 1962 baigė Fair Lawn, N.J., aukštesniąją mokyklą ir pereitais metais pradėjo studijas Cornellio universitete.

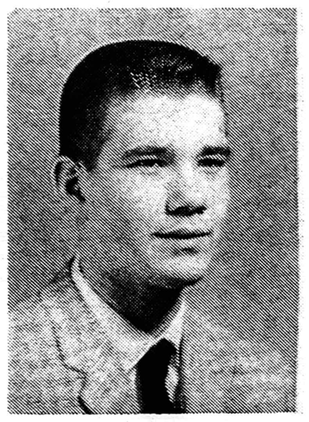

JAMES GARSIDE, JR.

Buvo religingas, gero būdo jaunuolis, mėgo sportą ir muziką, grojo trumpete. Tėvas James Garside gyvena 8-13 12th St., Fair Lawn, N. J., yra dalininkas kas didelės dažyklos. Motina Marija Sprainaitytė mirė 1963 spalio mėn. Savo žmonos atminimui J. Garside įrengė Šv. Kazimiero lietuvių parapijos sodelį, pastatė Švč. M. Marijos Šiluvinės statulą ir lietuviškos ornamentikos kryžių. Sodelį puošia gėlės, medžiai ir įvairūs žalumynai. Patersono lietuviai labai nuoširdžiai dėkingi J. Garside už didelę auką, kurios dėka parapijos sodelis tapo visos apylinkės graži puošmena. Tad ir šią nelaimę visi labai skaudžiai išgyvena ir labai nuoširdžiai užjaučia liūdintį tėvą, seserį Mary Ann Kruyff, senelę Oną Spranaitienę, dėdę Joną Spranaitį ir kitus gimines. Velionis palaidotas rugsėjo 10, penktadienį, iš Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios Kalvarijos kapinėse. Iškilmingas gedulingas mišias aukojo parapijos klebonas kun. J. Kinta, asistavo kun. V. Dabušis ir kun Mc Carthy. Prie šoninių altorių mišias aukojo kun. P. Totoraitis ir kun. dr. A. Paškus. Ilsėkis ramybėje.

—•—

Irenos Bražinskaitės su Jim Baird sutuoktuvės įvyko rugpiūčio 29, sekmadienį, 4 val. popiet. Sutuokė kun. J. Kinta. Prie altoriaus palydėjo penkios artimųjų draugių bei draugų poros. Pirmoji pamergė buvo jaunosios sesuo Birutė Bražinskaitė, o pabrolys J. Misiūnas. Vestuvių vaišės buvo Brownstono restorane, W. Broadway, Paterson, N.J. Grojo Kaspero orkestras iš Kearny, N.J. Povestuvinei kelionei jaunieji buvo išvykę į Bermudą. Grįžę apsigyveno savo naujuose namuose Highcrest Lake, N.J.

Ant. Mažeika ir Alg. Budreckas, Komiteto Lietuvos Nepriklausomybei atstatyti nariai, rugsėjo 19, sekmadienį, 3 val. popiet, parapijos salėje 130 Lafayette St., darys pranešimą apie lietuvių manifestaciją Madison Square Garden ir žygį į Jungtines Tautas lapkričio 13.

Šeštadieninės lituanistinės mokyklos tėvų susirinkimas šaukiamas rugsėjo 19, sekmadienį, 4:30 val. popiet, parapijos salėje, 130 Lafayette St.; visi tėvai, kurių vaikai yra mokyklinio amžiaus, labai prašomi susirinkime dalyvauti.

Rudeninė parapijos vakarienė-piknikas ruošiama rugsėjo 26, sekmadienį; pradžia 1 val. popiet. Gros J. Stankaičio orkestras, bus balandėlių vakarienė ir kiti skanumynai bei gaivinantieji gėrimai. Bus skiriamos įėjimo dovanos (door prices) ir kitoki laimėjimai.

"Šviesios Saulės" klubo narių susirinkimas ir laimingojo rugsėjo mėnesiui nario parinkimas bus rugsėjo 21, antradienį, 7:30 val. vakare, 130 Lafayette St. parapijos salėje.

PITTSBURGHO VYSKUPAS J. WRIGHT ir šv. Antano parapijos klebonas T. Aleksandras Žiubrys, O. F. M.

Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas

Paruošiamieji darbai prasidėję prieš metus Tabor Farmoje pas PLB Valdybos pirmininką Juozą Bačiuną, šiuo metu jau yra vedami PLJK komiteto prezidiumo. Prezidiumo pirmininkas Algis Zaparackas buvo sušaukęs pirmąjį posėdį rugpiūčio 22 Chicagoje. Posėdyje dalyvavo Gabrielius Gedvila, Vaclovas Kleiza, Rimas Staniūnas, Eugenijus Vilkas ir sekretorė Zita Acalinaitė, kuri pakeitė į Europą išvykusią Gražiną Musteikytę.

Daugelio programos dalių pasisekimas kongrese priklausys nuo akademinio jaunimo entuziazmo. Prezidiumo nariai praeitą savaitgalį lankė visas akademinio jaunimo stovyklas — neolituanų, ateitininkų ir skautų. Pirmininkas A. Zaparackas buvo nuvykęs ir į rajoninę skautų tėvykla Worcestery. Visur rastas didelis susidomėjimas kongreso idėjomis ir programa.

Vienas iš svarbiausių konreso tikslų — sutraukti lietuvių jaunimą iš Europos, Pietų Amerikos ir Australijos — priklausys taip pat ir nuo lėšų. PLJK finansų komisijos pirmininkas Pranas Razgaitis PLB vicepirmininkas Stasys Barzdukas, PLB vicepirmininkas informacijai ir jaunimui Vytautas Kamantas rugsėjo 1 posėdžiavo su į Clevelandą tam tikslui atvykusiu Eugenijum Vilku. Artimu laiku bus kreipiamasi į visus lietuvius prašant paremti PLJK darbus.

PLJK Informacija

REMIA RELIGINĘ ŠALPĄ

Lietuviai ir lietuvių draugai nuoširdžiai remia LKRŠ ir jos uždavinius. Ypatinga parama reikalinga išlaikyti vienintėlį gyvą religinį žodį į Lietuvą Vatikano radijo bangomis. Kai religinė laisvė yra prievarta panaikinta, kai Lietuvoje nebėra religinių knygų, laikraščių, mokyklų, radijo ir TV programų, kai lietuviai katalikai yra slopinami visa raudonojo komunizmo galybe, lietuvių religinės radijo programos iš Vatikano yra pats svarbiausias gyvas balsas, atsigaivinimo lašelis, paguodos ir religinio mokslo svarbiausias žodis.

Labai malonu pranešti pirmuosius 1965 m. geradarius: Po 50 dol. aukojo kun. V. Bartuška, J. Danielius, kun. J. Halaburda, dr. V.A. Karoblis, kun. M. Kirkilas, kun. T. Palis, kun. J. Petašius, kun. A. Sabas, kun. J. Starkus, 36 — kun. T. Narbutas, 34 — J. Kavaliūnas, Po 30 dol.: dr. J. Masilionis, kun. S. Musuras. Po 25 dol.: kun. A. Baltrashunas, dr. S. Dimas, kunigas P. Juknevičius, dr. A. Matulaitis, kun. A. Rubšys, dr. J. Sidagis, dr. R. Sidrys, dr. A. Starkus, dr. P. Sukurys. Po 20 dol.: dr. L. Giedraitienė, kun J. Kilas, dr. J. Kriaučiūnas, dr. A.E. Razma, kun. P. Silvinskas, A Tumosa. Po 15 dol.: kun. J. Bacevičius, dr. V. Gruzdys. 12 dol. — Z. Ramanauskas. Po 10 dol.: J. Andriušis, Vyt. Beleckas, dr. Vyt. Damijonaitis, dr. J.B. Dičpinigaitis, dr. Gedaugas, kun. J. Grabys, dr. A. Grinis, kun. Jokubaitis, kun. Karelevičius, Liulevičienė, kun. L. Lumas, dr. J. Mačiulis, kun. Pr. Manelis, B. Maželis, dr. A. Miliauskas, dr. O. Mironaitė, dr. A. Pautienis, K. Povilaitis, dr. Z. Prusas, dr. E. Repšienė, A. Rimgaila, Z. Rudaitis, kun. J. Ruokis, dr. Vyt. Sinkus, dr. A. Slakis, kun. Z. Smilga, kun. A. Stašys, dr. V. Šaulys, E. Šmulkštienė, kun. R. Thompson, kun. B.M. Vierra. 8 dol.: J. Matyckas, 7 dol.: dr. E. Vilčinskienė. Po 5 dol.: A. Alkaitis, kun. A. Babonas, V. Baleišis, kun. J. Barr, kun. F. Bartkus, I. Bartkus, dr. R. DeCesare, kun. G. Chuta, kun. J. Danielius, kun. A. Deksnys, kun. A. Dranginis, dr. L. Glemža, M. Grish, M. Jarvinskienė, dr. V. Kanauka, dr. B. Kasakaitis, dr A. Klimas, kun. C. Malakauskas, kun. K. Marčiulionis, dr. B. Matulionis, dr. J. Maurukas, dr. V. Musonis, dr. L. Plechavičius, dr. A. Prunskytė, J. Prunskis, kun. A. Pupšys, J. Sadūnas, kun. A. Senkus, dr. Jos Shukis, V. Staškus, dr. A. Šmulkštys, K. Vainius, A. Viliušis, Al. Vitkus, J. Žadeikis, Ant. Zailskas.

Giliai dėkinga LKRŠ Valdyba. Aukas galima atskaityti iš federalinių mokesčių.

LKRŠ Valdyba

Visi nariai iki tos dienos sumoka savo nario mokestį ir pusę tos sumos gauna vienas laimingasis klubo narys. Kita pusė nario mokesčio eina Šv. Kazimiero parapijos morgičiaus sumažinimo fondui. Nario mokestis mėnesiui 1 dol. **kd**

ŠV. ANTANO PARAPIJOS bažnyčioje 50 metų sukakties proga pamokslą sako Pittsburgho vyskupas J. Wright.

Prieš 15 metų ir dabar

Waterbury, Conn. — Viena iš didžiausių lietuviškų parapijų JAV šiaurėje yra Šv. Juozapo parapija Waterbury, Conn. Ji yra labai sena — už poros metų minės deimantinį jubiliejų (75 m.).

Prieš penkioliką metų lankiausi Waterbury ir dabar, šiomis dienomis. Pastebėjau didelę pažangą. Bažnyčia, mokykla, sporto salė puikiausiai atremontuoti, seselėms pastatytas naujas pastatas, pastatytas su visais geriausiais moderniausiais įrengimais. Tik klebonija palikta tokia pat — sena ir nepatogi.

Malonu, kad kunigai pasišventę darbuojasi Dievo garbei ir savo parapiečių gerovei. Klebono kun. E.A. Gradecko sugebėjimų dėka, per keleris metus atlikti visi pagerinimai, visi remontai ir statybos. Tam reikalui surinkta virš pusės milijono dolerių. Klebonui talkina kun. P. Sabulis, kun. R. Juškauskas ir kun. L. Kvedas. Be to, klebonas organizuotai sugebėjo įtraukti gabius ir veiklius parapiečius. Su jais nuolat pasitaria. Jis pagelbsti, kai įvairiem fondam renkami pinigai.

Waterburio lietuviai gerai pasirodo savo organizuota veikla, dosniai aukoja Balfui, Vlikui, Lietuvių Bendruomenei, Liet. Kat. Religinei Šalpai ir k. Amerikos lietuvių gyvenime visas veikimas — religinis, politinis, tautinis ir ypač labdara — remiasi parapija. Reikia tikėtis, kad Waterburio parapija, puikiai sutvarkiusi savus reikalus, dar labiau parems lietuvių tautos reikalus.

Prel. J.J. Končius

— **Bridgeport, Conn.** — Liet. Bendruomenė rengia vakarą-balių spalio 9 d. 7 v.v. jaunimo klube. Aldona Markevičienė tvarko maistą, sale rūpinasi V. Barius. Feliksas Mockaitis—meninės dalies koordinatorius Petras Armonas tvarko bufetą, bendras koordinatorius — pirm. Alg. Mitkus. Baliaus programoje bus dainos ir tautiniai šokiai. Po programos bus vaišės, grojant E. Radijanovo orkestrui. Liet. Bendruomenės apylinkės pirmininko pareigas perėmė Algirdas Mitkus, J. Rygeliui atsistatydinus. (J. R.)

IŠ VISUR

— **Kun. Jokūbas Šlikas,** lietuvių parapijos klebonas Sheboygan, Wisc. popiežiaus Pauliaus VI pakeltas prelatu (Rt. Rev. Msgr.).

— **Dr. Antanas Klimas,** Rochesterio universiteto profesorius išvykęs į Vokietiją, dalyvauja antrajame pasauliniame dialektologų kongrese Marburge. Kalbininkų iš viso pasaulio suvažiavo keli šimtai. Rugsėjo 6 dr. A. Klimas kongrese skaitė savo referatą.

— **Studentų Ateitininkų Sąjungos** metiniame suvažiavime rugsėjo 2-4 Dainavoje išrinkta nauja centro valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirmin. Augustinas Idzelis, Ann Arbor, Mich.; vicepirm. Daiva Bajorūnaitė, Southfield, Mich.; sekretorės — Indrė Damušytė ir Violeta Čiunkaitė, Detroit, Mich.; iždin. Danutė Polteraitytė; valdybos nariai — Šarūnas Lišauskas ir Sigitas Viskantas. Visi iš Detroit, Mich. Užsienio skyriui vadovaus Saulius A. Sužiedėlis, Washington, D. C.; jo padėjėja Vidūnė Svotelytė. Gaudeamus redaktorė Aldona Bušinskaitė, Toronto, Ont. Kanada.

Čiurlionio Ansamblio 25 metų veiklai atžymėti leidžiama monografija. Kas norėtų iš anksto užsisakyti, kreipiasi adresu: Čiurlionio Ansamblis, 10908 Magnolia Dr., Cleveland, Ohio, 44106.

Lietuvos vyčių seime Los Angeles rugsėjo 4-6 renkant naująją Centro Valdybą protokolo sekretore buvo išrinkta Juozapina Lukienė (Mrs. Josephine Lukas) iš 109 kuopos Great Neck, L.I. Šiai kuopai ji priklauso jau 20 metų. Prieš kokius 10 metų ji taip pat buvo Centro Valdybos sekretorė ir daug dirbo, talkindama kun. J. Jutt-Jutkevičiui besirūpinant Lietuvos reikalais. Naujasis Lietuvos vyčių pirmininkas Antanas Vasiliauskas-Wesey taip pat yra iš Great Necko kuopos. (Darbininko korespondencijoje rugpiūčio 31, aprašant Lietuvos vyčių seimą Los Angeles, buvo klaidingai nurodyta, kad Centro Valdybos sekretore išrinkta Eleonora Sakevich).

—Lietuvių Fondo vardynas — Pagerbimui ir įamžinimui fondo narių ir remėjų bus išleistas reprezentacinis LF vardynas. Jame be fondą liečiančios medžiagos bus narių bei remėjų biografinės žinios ir nuotraukos. Bus pažymėta ir nario aukos suma. Kas nenorės, tai to vardyne pavardė ir nuotrauka nebus dedama. Kiekvienas lietuvis gali vardyne įamžinti ne tik save, bet ir artimuosius, įrašydamas juos ir pati save į LF narių eilės. Vardyną gaus kiekvienas fondo narys. Jis bus išplatintas laisvojo pasaulio bibliotekose. Tuo būdu LF nariai šiuo vardynu dalyvaus Lietuvos vardo garsinime plačiame pasaulyje.

Įsirašydami LF nariais, įamžinsime save ne tik LF vardyne, bet ir savo tautos istorijoje, nes LF yra vienintelis fondas, kuris nuolat ir pastoviai remia ir rems gyvybinius tautos reikalus. Už tai tautos istorija negalės fondo ir jo narių neįvertinti. Kas lietuviškai galvoja — ir LF stoja. Aukas siųsti ir visais fondo reikalais kreiptis naujuoju fondo adresu: Lithuanian Foundation arba Lietuvių Fondas, 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. (A. Rėklaitis)

DISPLAY

DO YOU WANT YOUR CHILD to start the school year on the right foot? Coaching in all elementary school subjects — Special emphasis on reading and arithmetic. Phone: EV 5-4258

O KO KO?

Kultūrinės žinios:

Iš vakarų pasaulio: Amerikoje pornografinių raštų leidėjai per metus daro biznį už 18 mil. dol. Išleidžia apie 1000 pavadinimo raštų, vidutiniškai por 50-60,000 egz. ,

Iš rytų pasaulio: Jugoslavijoje neraštingumas auga. Dabar esą 82 proc. gyventojų, kurie yra arba neraštingi arba tebaigę tik 4 metų pradžios mokyklą.

Mokslui prasidėjus:

FBI direktorius paskutiniame raporte moko tėvus, kad jaunimo nusikaltimai auga ir kad jis esąs įtikintas, jog dėl jų nusikaltimų kalta esanti visuomenė. Hooveris moko tėvus, kad jie ir visuomenė kalti tuo, kad nemoko jaunimo drausmės, nereikalauja iš jo tvarkos ir pagarbos nei sau nei įstatymui.

Darbo unijos moko valstybės departamentą, kaip jis turi vadovauti politikai Vietname. Prekybinio laivyno jūrininkų unijos lyderis Paul Hall rugsėjo 6 kaltino departamentą, kad jis neparėmė jūrininkų per Floridos kongresmaną pasiūlytos rezoliucijos uždrausti iš Amerikos uostų išvežti prekes laivais, kurie prekiauja su Vietnamu. Departamentas tokių prekybą pateisino raštu. Unija su savo 400,000 narių grasina, kad pati ims savo politiką vykdyti.

Kultūriniai mainai tarp gubernatorių

Kai Alabamoje buvo negrų riaušės ir gubernatorius Wallace iškvietė tautinę apsaugą, Kalifornijos gubernatorius E. Brown pasiuntė jam telegramą: "Kaip Amerikos pilietis, aš turiu griežtai protestuoti prieš jūsų valstybės policinių jėgų brutalų elgesį su piliečiais negrais Selmoje, Ala. Teisingumo ir žmoniškumo vardu aš kviečiu jus atšaukti karines jėgas ir atitaisyti skriaudas, padarytas jūsų valstybės gyventojam negram".

Po riaušių Los Angeles gubernatorius Brown turi teisę gauti iš Alabamos gubernatoriaus tos pačios telegramos kopiją, pasirašytą Wallace.

Lietuvių kultūra jau pratartinta "Lidija"

1965 metų Dainų šventės komiteto leidiny "Skambėk, Daina" Nr. 1 š.m. liepos mėn. 13 d. J. Banaitis, Lietuvoje sovietinės kultūros ministras, rašo: "Lietuvių nacionalinė kultūra, puoselėdama pažangias praeities tradicijas, tikrai suklestėjo per 25 tarybų valdžios metus, praturtėjusi broliškųjų tautų ir visų pirma didžiosios rusų tautos kultūros lobiais" (pirmas pusl. apis).

A. Lukša trečiam puslapyje duoda reportažą "Suvenyrams prekystaliai", kuriam rašo: "Šiandien Vilniuje suvenyrų nestinga. Lenino prospekte praeivius kviečia i vidų švytinčios "suvenyrų" parduotuvės vitrinos. Švyti ir parduotuvės vedėja Lidija Šimanskaja . ."

Valio J. Banaičiui!

J. Smilga

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:
GLenmore 2-2923

LONG ISLAND
statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo norus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statyba atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinama kainą. ● Mes patys perkame L. I. žemės sklypus ● Visais reikalais kreiptis pas statytoją Andrių Armoną
Tel. 516 AN 1-2864

TU VISKĄ PRARADAI

PAULIUS ŽIČKUS

Šiandien buvo Algio pirmoji diena Amerikos universitete. Visi veidai svetimi ir nematyti, bet viskas nauja, įdomu. Klasės pilnos užsėsto. Visi bėga, skuba, juckiasi, džiaugiasi, klausinėja.

Pertraukos tarp paskaitų trumpos. Negali suspėti iš vienos paskaitos į kitą. Algio pasirinkti dalykai išmėtyti po įvairius pastatus. Bėgi iš vienos paskaitos į kitą, ir vistiek negali suspėti be pavėlavimo.

Po pietų Algis grįžo bendrabutin. Kambarėlis nedidelis, bet gana jaukus. Didelis langas, pasieniais dvi lovos. Du nedideli stalai, dvi kėdės. Ant stalų stovi po lempą. Algis atsigula skersai lovą ir galvoja:

— Bent kartą pasibaigs tas tėvų varinėjimas į lietuviškas jaunimo organizacijas, į lietuvių susirinkimus. Nuobodu, viskas pasenę. Ir ta lituanistikos mokykla! Kiekvieną šeštadienio rytą bėk ir bėk, kaip varomas šunelis. Tuo laiku visi jo draugai amerikiečiai miegodavo, o jis kaip durnelis mokėsi Maironį, Putiną, Lietuvos istoriją, geografiją. Ir kam visa tai? Kvaila ir juokinga. Algis net pasipurtė. Dabar jis lygus tarp lygių. Net ir šeštadieniais.

Algio mintis nutraukia grįžęs kambario draugas. Jis sako:

— Mūsų klasės didesnę dalį sudaro mergaitės. Jos daugiau spokso į berniukus, negu savo profesorius. Vilioja. Čia reikia turėti uždengtas akis ir užkimštas ausis, kad tos žvalios akys, dažytos lūpos ir balti dantys nesutvarkytų anksčiau, negu diplomas pasieks rankas.

Algis abejingai klausos to filosofavimo.

— Atsiprašau. Ne iš to galo pradėjau. Esu David Friedberg, iš Cincinnati, Ohio. Studijuosiu matematiką — prisistatė draugas.

— O aš — Algis Bepirštis. Studijuosiu irgi matematiką, — nesikeldamas nuo lovos atsako Algis.

— Pavardė neamerikoniška. Gal graikas?

Per Algio veidą nuslenka šešėlis. Argi ir čia jis nebepabėgs nuo tos gramozdiškos lietuvių kalbos ir pavardės? Jam staiga kyla mintis — pakeisti pavardę. Ir kodėl to nepadarė anksčiau?

— Esu Amerikos lietuvis. O dėl tos pavardės — tai kada nors ją pakeisiu.

— Aš niko neprikišu, — pastebėjo draugas. — Esame jau pažįstami ir dabar kibkime į darbą. Atsilikus — bus sunku pasivyti.

Algis nieko neatsakė. Jis nekentė ne tik tos savo pavardės, bet ir savęs.

Kitą dieną, turėdamas dviejų valandų pertrauką, Algis atsirado Imigracijos ir naturalizacijos istaigoj. Čia užvedė pavardės keitimo bylą.

Po kelių savaičių Algis buvo teisme. Teisėjas paklausė, kodėl jis keičia pavardę. Po to pagyrė jo ryžtą. Iš teismo salės išėjo nebe Algirdas Bepirštis, o Algy Bepirs.

Linksmas ir net pasišokinėdamas nubėgo į universitetą. Čia pateikė savo naują pavardę ir paprašė, kad nuo dabar tik nauju vardu būtų vadinamas.

Grįžęs bendrabutin, krito skersai lovą ir patenkintas švilpavo 'beatles' melodiją. Tuo tarpu įėjo David Friedberg.

— David, gali pasveikinti, — sušuko Algis — Buvau teisme ir pakeičiau pavardę. Nuo šios dienos esu tikras amerikietis. Nė pavardė manęs nebeišduos.

— Ar tavo tėvai ir giminės irgi pakeitė?

— Ne. Kodėl?

— Matai, nuo šiol viską praradai. Nebeturi nei tėvų, nei brolių, nei seserų, nei kitų giminių. Dabar esi pats neturtingiausias ir gailesčio vertas žmogus pasaulyje. Išūnytas pamestinukas gauna savo globėjų pavardę. Su ja, nors pagal įstatymą, gauna ir giminystę. Nuo tada jau nebėra vienišas. O tu? Tu praradai viską: savo praeitį, gimines, net ir tėvus. Vargšas Algy!

— Mano tėvai irgi prisiims tą pavardę.

— Abejoju. Jeigu jie bėgo nuo komunizmo prievartos, jeigu jie vertė tave mokytis lietuvių kalbos ir varė į lituanistikos mokyklą, jie to nepadarys. Aš esu David Friedberg. Žydas. Mano protėviai ir tėvai buvo ir yra tokie. Ir aš visados būsiu David Friedberg.

— O aš noriu būti amerikietis ir neišsiskirti iš kitų.

— Palauk, Algy. Aš tau štai ką pasakysiu. Praėjusio karo metu vienas marinų kapitonas apklausinėjo visus kareivius: kokios tautybės, religijos ir k. Vienas marinas atsakęs, kad jis yra amerikietis, nes gimęs Amerikoje. Bet kokios tautos? Marinas kartojęs, kad jis amerikietis. Tada kapitonas paklausęs, iš kur yra atvykę jo tėvai, proseneliai. Marinas atsakęs — iš Lietuvos. Tai tu lietuvis, — pasakęs kapitonas. Vėliau tie marinai buvę skirstomi įvairiom pareigom: štabo raštininkais, ryšininkais, radistais, telefonistais, o to lietuvio, nors jis buvęs išsilavinęs, niekur neskyrė. Tada jis pats pradėjęs prašyti panašaus darbo. Jam visados buvo atsakoma neigiamai. Jis negalėjęs suprasti kodėl? Vienas iš štabo raštininkų paaiškinęs: 'Tu išsižadėjai savo tėvų, savo tautybės, tai menkiausia proga tu išsižadėsi ir Amerikos. Taigi, tau ir neduoda geresnio darbo.

Praėjo daug dienų nuo ano pasikalbėjimo. Algis bandė įsitraukti į amerikietiško jaunimo gretas. Ir čia jis gana dažnai susidurdavo su klausimu: kas tavo tėvai? Iš kur jie? O, tai tu lietuvis. Lietuviai turi labai gražius tautinius rūbus. Labai gražūs jų tautiniai šokiai.

Kiek Algis besistengė, kad nebūtų atpažintas, draugai vistiek jį pristatydavo kaip lietuvį. Visi jį vadindavo lietuviu, klausinėdavo apie Lietuvą, nors jis to ir nenorėjo. O kai jam sunkiai sekėsi moksle, užuot svetimos kalbos pasirinko lietuvių.

Kartą klasėje profesorius kalbėjo su Vytautu Lazdiniu. Pagyrė jo nesužalotą pavardę, priminė lietuvių kalbos senumą ir garbinga Lietuvos praeiti. Pasakė, kad lietuvių kalba yra pati seniausia tarp gyvų kalbų. Apspito Vytautą studentai. Sveikino, klausinėjo. Kiekvienas norėjo pasakyti jam ką nors gražaus. O tuo pačiu laiku Algis tyliai išslinko iš salės. Eidamas jis prisiminė Davydo žodžius: "Tu praradai viską".

LIETUVIŲ TAUTINIAI ŠOKIAI rugsėjo 5 pasaulinėje parodoje New Yorke. Nuotr. V. Maželio.

GIEDRĖ AVIŽONYTĖ IR ROMAS SNIPAS susituokė Maspetho lietuvių bažnyčioj rugpūčio 28. Nuotr. R. Kisieliaus.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

C. Benis, Worcester, Mass. 5 dol. J. Keraminas, Woodhaven, N. Y. — P. Samulinas, Brooklyn, N.Y. — po 4 dol.

Po 3 dol. J. Wanat, Ozone Park, N.Y., S. Adomaitis, Paterson, N.J., V. Lingis, Bloomfield Hills, Mich., J. Jurkūvėnas, B. Girzadas, P. Adamonis, A. Kaunas, J. Lukočius, Brooklyn, N.Y., J. Landsbergis, P. Želvys, A. Sutkus, Richmond Hill, N.Y., A. Bepirštis, Baltimore, Md., V. Borey, Pt. Plesant, N.J. P. Kudulis, Elizabeth N.J., F. Rajeckas, New London, Conn., D. Urbonavičius, Fairfield, Conn., M. Songailo, S. Easton, Pa., W. Butch, Homestead, Pa., B. Galiūnas, So. Boston, Mass., J. Malengo, Northampton, Mass., D. Chubet, Norwood, Mass., V. Karutis, Amsterdam, N.Y., S. Latviūnas, Flushing, N.Y., A. Žvinys, Great Neck, N.Y., H. Zelkus, Queens Village, N.Y., P. Adomaitis, Astoria, N.Y., J. Palauskas, Bayside, N.Y., A. Juškys, Elizabeth, N.J.— 2.50 dol.

Po 2 dol. J. Maldutis, Lake Ronkonkoma, N.Y. — J. Černius, Flint, Mich., P. Bernotas, Nashua, N.H., J. Skladaitis, Philadelphia, Pa., A. Reventas, C. Kundrotas, Brooklyn, N.Y., J. Levinas, Brighton, Mass. 1.50.

Po 1 dol. L. Gailišienė, Cleveland, Ohio — Z. Dobilas, Toronto, Canada — J. Serafinas, Elizabeth, N.J., M. Franckus, Lewiston, Maine, J. Zansitit, Easton, Pa., J. Tricys, K. Barzdukas, Chicago, Ill., J. Matulaitienė, A. Zitkus, O. Kazlauskas, S. Šlikas, S. Gudaitis, L. Jankauskaitė, Brooklyn, N.Y., J. Kazakevičienė, Maspeth, N. Y. F. Yasus, Flushing, N.Y., A. Beleckas, Amsterdam, N. Y., V. Ignas, Queens Village, N. Y., A. Lingis, Great Neck, N. Y., L. Parzel, Floral Park, N. Y., K. Kaminskas, Ansonia, Conn., S. Bairūnas, Hartford, Conn., V. Levanas, Waterbury, Conn., V. Biknaitis, New Haven, Conn., E. Malinauskienė, Cambridge, Mass., A. Kaliunas, Worcester, Mass., J. Freimanas, W. Bridgewater, Mass., E. Stanulis, Lawrence, Mass., P. Verbickas, So. Boston, Mass., D. Leveckis, H. Gineitis, Dorchester, Mass., S. Eiva, P. Bizinkauskas, F. Repsius, Brockton, Mass., U. Varnackas, L. A. Calif. **TT. Pranciškonai**

TRUCKING

MOORES TRUCKING
817 E 214th Street
General trucking Manufacturers deliveries such as furniture & freight work. Also steady piece work or contract work For fast prompt service call TU 2-8496

TRUITTS EXPRESS
Light Moving & Trucking
Day & Night.
Free Estimates
Reasonable Rates.
Call GL 5-3350
530 Jefferson Ave., Brooklyn

FOTOGRAFAS
Romualdas Kisielius
Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, baigęs Amerikos kariuomenės foto mokyklą Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus.
Dėl susitarimo skambinti — GLenmore 2-0029

LITAS Investing Co. Inc.
kviečia
Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui
Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y.; HI 1-6[illegible]
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 32[illegible]
Darbo valandos: šiokiadieniais 6 - 9 val. vak.; šeštadieniais 9 - 4 val.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N.Y
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. VIrginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų . . . Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUŽINSKAS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

SPORTAS

Chicaga vėl meisteris

Darbo dienos savaitgaly, Kanados lietuvių dienos proga, įvykusiose futbolo rungtynėse dėl Š. Amerikos lietuvių futbolo meisterio vardo, tarp Chicagos Lituanicos ir Brooklyno Lietuvių Atletų Klubo, chicagiečiai atgavo meisterio vardą laimėdami 4:1 (3:1). Pernykštis meisteris Brooklyno LAK, titulą laimėjęs po dešimties metų pirmą kartą pernai Clevelande, atrodo pagal parodytą žaidimą, bene galės laukti kitą desetką metų, kol sugebės įveikti Chicagą.

Puikiame "Club Heidelberg" stadione, St. Catherines, Ontario, deja, neteko matyti gero lygio rungtynių, nes viską sugadino staiga užklupęs lietus. LAK žaidė tokios sudėties: Malinauskas; Bileris, Remėza; Budraitis, Trampas, Česnauskas (Vainius); Budreckas, Kulys, Klivečka I, Klivečka II, Sukys. Nežiūrint tikrai newyorkiečiam nepalankaus teisėjo — visai keistas 11 m. baudinys — chicagiečių pergalė visapusiškai pelnyta. Jie buvo už musiškius visose kovos momentuose geresni. Newyorkiečiai sužaidė blankiai, komanda aiškiai formos krizėje. Sviesių taškų kaip ir nematyti, o tamsių net perdaug. Elementarinės gynimo klaidos leido chicagiečiams jau pirmame kelinyje pasiekti du įvarčius, neskaitant nelemto 11 m. baudinio. Labai neužtikritas Trampas, puolime Klivečka I po ilgesnės pertraukos taip pat gana pasyvus. Gero pažymio, dėja, nei vienam žaidikui negalime duoti.

Chicagos Lituanica, naujas ir senas meisteris, išlygintas vienetas, gerai vedamas, nors su silpnos formos LAK didelio vargo ir neturėjo. Sunku ką beišskirti, nors akin krito nepailstantis veteranas Jenigas, bei veržlus ir plėšrus Mikalauskas. Nežiūrint amžiaus, vienetas buvo už ewyorkiečius žymiai pranašesnis.

Prieš rungtynes nesinorėjo pranašauti, o buvome spėję, — chicagiečių pergalę dviejų įvarčių skirtumu. Taigi nedaug apsirikome. Deja liūdna, kad tokom aplinkybėm spėliojimai išsipildo. Brooklyno komanda, moralinėje bei kondicinėje krizėje, vienintelę išeitį turi stropesniame darbo ir treniruočių lauke.

Atletas

ESTAITĖS iš Toronto atlieka gimnastikos programą pabaltiečių dieną rugsėjo 5 pasaulinėje parodos New Yorko valstybės paviljone. Nuotr. P. Ažuolo.

Nauji DARBININKO skaitytojai

S.A. Karaška, APO New York, N.Y., A. Vasiliauskas, Columbus, Ohio, D. Jasinskas, Ft. Lauderdale, Fla., M. Stukevičius, Beacon, N.Y., A. Naujokas, Chicago, Ill., A. Zdanys, New Britain, Conn., V. Juodvalkis, Cleveland, Ohio, R. Trampas, Ozone Park, N.Y., Ch. Kundrotas, Brooklyn, N.Y., A. Raulinaitis, Burbank, Calif., A. Sanders, Marlboro, N.Y., M. Ilgūnas, San Mateo, Calif., Ch. Bukaveckas, Hollywood, Fla., dr. Petras Žemaitis, Plymouth, Michigan, M. Alexis, Grand Rapids, Mich., A. Atkonis, Kearny, N.J., L. Ulrich, Brooklyn, N.Y. T. Bisignano, Brooklyn, N. Y., A. Vilčinskas, Newark, N. J., M. B. Matulionis, Akron, Ohio, S. Kastantin, Ottumwa, Oowa, Ch. Krizevičius, New Haven, Conn., Vl. Kiaunė, Easton, Pa., A. Pakalnis, Manchester, Conn., K. Januška, Chicago, Ill. A. Radžius, Baltimore, Md. J. Puzin, Elizabeth, N.J., Sesuo M. Annunciata, C. J. C., Brockton, Mass., V. Laurynas, Elizabeth, N. J., P. Geležinis, Windsor. Locks, Conn., A. Žigaitis, Chicago, Ill., M. Marazas, Hyde Park, Mass.

UŽSAKĖ

A. Wesoke, Brooklyn, N. Y. — H. Von Osten, Martinsville, New Jersey.

E. Remėza, USA kariuomenėje savo broliui Sauliui, Brooklyn, N. Y.

A. Ogden, Hull, Mass. — A. Zepustui, Randolph, Mass. Prel. J. Balkūnas — M. Zamblauskui, Plainfield, N.J.

L. Ulrich, Brooklyn, N.Y.— J. Medeshai, Great Neck, N.Y,

Sveikindami naujus skaitytojus, dėkojame užsakytojams. Naujiem skaitytojam pirmais metais metinė prenumerata tik 5 dol. Rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y. 11221.

RUDENĖJANČIOSE ganyklose. Nuotr. R. Kisieliaus

Parengimai New Yorke

Rugsėjo 17 — Apreiškimo parapijos Gyvojo Rožančiaus 50. metų sukakties vakarienė.

Rugsėjo 18 — Skautams remti komiteto balius.

Spalio 3 — Darbininko rengiamas rudens šokių vakaras su įvairia programa šv. Silvestro parapijos salėje, 398 Grant Ave., Brooklyne. Pradžia 4:30 val. popiet.

Spalio 10 — Dariaus Lapinsko kūrinių koncertą ruošia New Yorko ateitininkai Brooklyn College Walt Whitman auditorijoje. Koncertui diriguos pats kūrinių autorius. Pradžia 3 val. popiet.

Spalio 16 — Aktoriaus Vitalio Žukausko 15-kos metų veiklos Amerikoj sukaktuvinis rečitalis Apreiškimo parapijos salėj Brooklyne.

Spalio 17 — Tyliosios Bažnyčios Lietuvoje paminėjimas Carnegie Endowment salėje New Yorke. Rengia Pasaulio Liet. Katalikių Organizacijų Sąjungos Centras.

Spalio 30 — Operetės choro, vad. muz. Vyt. Strolios, koncertas Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne, dalyvaujant sol. D. Mongirdaitei, akt. V. Žukauskui ir pianistei A. Kepalaitei. Po koncerto šokiai ir turtinga loterija.

Lapkričio 13 — Masinė lietuvių manifestacija prieš Lietuvos okupantus Madison Square Garden, New Yorke, ir žygis į Jungt. Tautas.

Lapkričio 13 — Po žygio į Jungt. Tautas susiartinimo šventė su šokiais Central Plaza Hall, 111 2nd Avenue, Manhattane. Pradžia 8 val. vak.

Lapkričio 20 — Kariuomenės šventės minėjimas Apreiškimo parapijos salėje. Rengia Ramovės N. Yorko skyrius.

Lapkričio 27 — "Čiurlionio" ansamblio 25 metų jubilėjinis koncertas Webster Hall salėje, New Yorke. Rengia New Yorko apygardos Lietuvių Bendruomenė.

Gruodžio 4-5 — Dail. Vytauto Igno kūrinių paroda Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne.

Gruodžio 5 — New Yorko Lietuvių Vyrų Choro, vad. muz. Vlado Baltrušaičio, koncertas Franklin K. Lane mokyklos salėje, Woodhaven, N. Y.

Gruodžio 31 — Naujųjų 1966 Metų sutikimo balius Demokratų salėje, 101-49 Woodhaven Blvd., Ozone Park, N. Y. Rengia "Darbininkas" užbaigiant savo 50-tą jubilėjų.

•

Numatomus parengimus pranešti KĘSTUČIUI MIKLUI, 71 Farmers Ave., Plainview, N. Y. 11803; telef. (516) WE 5-0896.

East New Yorke išnuomuojamas gražus butas iš 6 kambarių prie gero susisiekimo ir gražioje vietoje. Kreiptis EV 5 1683.

Woodhavene išnuomojamas baldais apstatytas didelis kambarys su privačiu išėjimu ir kitais patogumais. Gali gyventi 2 asmenys. Kreiptis, 87-28 97 St., Woodhaven, N.Y.

MALE - FEMALE

ENGLISH SPEAKING HOUSE CLEANER ONE DAY A WEEK, STEADY
Near Woodhaven
Call after 5:00 P. M.
835-1596

OPERATORS
EXP. ON GORSETS
Single and double needle nerrow & Zig Zag Good pay Steady work: FIRE FLY, INC
537 Blake Ave Bklyn. corner Hinsdale Ave — EV 5-1400

CONTRACTORS

B &S CONTRACTORS
1838 Flatbush Ave.
Anything, anytime, anywhere. Most Reasonable Rates Free Insurance Estimates. All Work Guaranteed.
Call MA 4-6868

V & V IRON WORKS
473 Hicks St Bklyn
Ornamental iron works Railings Cellar doors Steel porches, Iron stairs Room dividers — Violations removed All work guaranteed
Call TR 5-1362

For the Finest Craftsmanship
Call CONTRACTOR—PETER
European - Painter - Plastering
Paper Hanging - Carpenter
2 East 45th Street N. Y. C.
MU 7-6865 — TR 6-6174
9th Floor

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS.
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON, MASS
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BROCKTON, MASS.
Vedėjas P. VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
AM bang. 1190 kil.—FM bang. 105.7 meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sekmadieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH.
Vedėjas RALPH J. VALATKA
WJLB, 1400 banga
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224
Šeštadieniais 8:45 iki 9:45 v.v

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGŪNAVIČIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sekmadienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 banga
Ved. ADOLFAS GAIGALAS
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa
HOward 7-4176
Šeštadieniais nuo 3:30 - 4:00 v. p.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
52 Shady St. W. Pgh. Penna. 15228
Tel. 563 - 2754
Sekmadieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO - AM - 1240
Ved. ANT. PALIULIS
Lietuvos prisiminimai
Kultūrinė - komercinė programa
Sekmad. 9:35 iki 10:30 ryto

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

SCHOOLS

KAY-LAURE'
For A Beauty Career
• Beginners. Day and evening classes
• Refresher course
• Manicuring course
Free placement service
Write for brochure
KAY-LAURE'
SCHOOL OF BEAUTY CULTURE
New Classes start every Monday
8 Duffy Avenue
Hicksville, N.Y. • OVerbrook 1-5313

FABIAN MUSIC SCHOOL
2 Patricia Court
Amityville - Massapequa Pk.
10 Lessons $10 Guitar - Accordion - Piano. Call 516 AM 4-6447 — Off Carmen Rd. 1 block South of Inter-County Center.

PAINTING

PAINTING & DECORATING
Interior and Exterior
Houses & Industrial. We specialize in Interior Painting. All work guaranteed Call LY 7-3326 ask for Mr. Hollyfield 1842 Haight Ave Bronx, N. Y.

AUTO SERVICE

PARK SHORE AUTO CORP
Authorized Volkswagen Dealer
Route 33 Neptune New Jersey
We have the finest of cars Come in and see our values Ask for Kirt Gruber call 201 - 988-0100 Watch for our grand opening soon.

LIMOUSINES
FOR ALL OCCASIONS
Available for weddings and funerals now booking for the fall. Call RA 8-8172 ask for Mr. Con Smith — — 2131 74th Street Jackson Htgs.

AUTO BURGLAR ALARMS
Don't be sorry—be safe Automobile and Truck Burglar Alarms Protect your Car and Valuable from theft—Guaranteed installations BURSKY - 60-11 Northern Blvd Woodside Call RA 6-1331 Bring this Ad with you.

H. W. MALE - FEMALE

Sheetmetal Mechanics
Power Press Operators
Hammer Men
Call 516 - 333-8660
Hughes Treitler Mfg. Corp.
300 Endo Blvd.. Garden City, L.I.

Experienced SHIPPING CLERK — for Religious Firm. temporary position. (minimum 6 months) Downtown area. Excellent working conditions. Apply —
JOHN F. McEVOY, Inc.
25 Barclay St., N. Y. C. — or call
BA 7-3966

NURS. HOME

MRS. CATHERINE BROWN
116 Monroe St.
North Amytiville, L. I.
Room & Board for men in beautiful Long Island. Good home Cooking. Clean Rooms. Catholic Church within walking distance. Reasonable rates. Call 516 - 598-1067.

MRS. LILLIAN FORLER
396 Center Street
South Orange, N. J.
A home away from home Guest Home Room and Board for Women. Beautiful Home 3 Cooked meals Daily. Lovely area nice warm atmosphere. Patios Sun Rooms Catholic Church near by. Eeverything for Your convenience. Come spend your time with us. (201) 762-8771

For Senior Citizens will your retirement be a pleasure or a problem? Those with limited income but wishing to live in refined surroundings, having all the comforts of hotel service at minimum rates. Both men & women age 60 and over. Thorn-Mel Hall is located in a small community 3 mi. East of Port Jefferson. Inquiries invited 516 - HR 3-0665.

SERVICES

WAITING FOR RAIN?
WE DIG A WELL
For Free Estimate Call
IN 3-0909
FLUSHING BUILDERS SUPPLY
34-30 Francis Lewis Blvd.

HENRY'S
LAWN SPRINKLING SYSTEMS
installed and serviced all work done at reasonable rates. All work guaranteed — 29 Brook Ave Bayshore Long Island Call 516 - 666-4025

MRS. BURNETTE HICKS
200 West 135th Street
Public Typist
We specialize in cutting stencils & Adressing envelopes — Filling in All work done at reasonable Rates. Call 635-5224 or 665-2643

HOUSEHOLD SERVICE
San Kidd Floor Scraping Polyurethane Stain Fabulon Varnish Shellac. Also Specialists in Painted Floors Waxing We Guarantee All Our Work.
2853 Atlantic Ave. (Near Schenck)
Brooklyn Call 827-8900

CLEANING SERVICE
Lyles Bros Door to Door Automobile Cleaning windows and basements All work done at reasonable rates all work guaranteed — Call 537-8907 or 293-0877 7 AM to 8 AM 1230 Teller Avenue Bronx.

AIR CONDITIONERS
Reconditioned & Guaranteed
1 - 1½ - 2 horsepower units
Immediate Delivery
107-11 Jamaica Avenue Jamaica
TOZI AIR COND CORP.
Call 441-3331

PARAMOUNT BUSINESS MACHINES
6112 5th Avenue Bay Ridge, Bklyn
We have the finest of Typewriters
We have rentals we also repair:
Use our lay-away plan.
We cater to the family
Call HY 2-9075

RIC ROYS SERVICE CENTER
31-38 Linden Pl. Flushing L.I.
Tune-up specialists. State Inspection Open 6 days a week Shell cards honored We give double Plaid Stamps or 5% discount Call IN 3-9776 For the best of Service call RIC.

JESSIE CHAMBERS
MOVING & STORAGE
Lic and Bonded
Local and Long Distance Movers
2 Men and Van $12 per hour
1791 Fulton St Bklyn
Call IN 7-8747

HOME OWNERS
Bill problems? Can't make ends meet? Nobody refused up to $100,000 Poor credit no trouble. Not a loan company. 24-hour service on application
ATLANTIC ASSOC. — BE 6-9202

WILLIAM A. MARTIN
FUNERAL HOME
Chapels available in all communities We offer service and dependability combined with sympathetic understanding — 536 Sterling Pl. (cor. Classon Ave.) Brooklyn NE 8-6821

BAKERY

MEAT PIES, INC.
Affiliated with Near East Bakery
154 Atlantic Ave., Brooklyn, N.Y.
Grand Opening — August 9th
We specialize in Lamb Spinach Pies. We cater to all your party needs. Serving Bklyn., New York. Call 875-2295

RESTAURANTS

SHANGHAI SON RESTAURANT
Queens finest Mandarin & American food Orders made to take out Souvenirs free - Parking free Elmhurst Shopping Center 82-72 Broadway Elmhurst N.Y. next to Food Fair Call 898-2158

LITTLE BARN
Delicatessen & Bakery
Gourmet Foods our Specialty
107 Tindall Road
New Monmouth N.J.
Open 7 days — 7:30 AM to 10 PM

McDONALD'S DINING ROOM
327 Stuyvesant Ave B'klyn
For your Weddings Communions & Confirmations & Showers & Parties For reservations call Mr. & Mrs. John W. McDonald
Call PR 3-8292

HOTELS

GRANADA HOTEL
Air Conditioned Rooms Television in all Rooms. 15 minutes to all Airports. We cater to the World's Fair Guests.
268 Ashland Place Bklyn.
Call UL 8-2000

Mr. Shepherd's DOG TRAINING, Inc. Obedience (Problem dogs our specialty), Guard, Tricks, etc. trained dogs for sale. Guard, obedience Free pickup and delivery 366-6311 421 Bushwick Ave., Brooklyn.

L. FREDRICKSEN announces the
GRAND OPENING SALE
at
7719 - 5th Avenue
(formerly Osterhus Meat Mkt.)
(Today - Tomorrow and Saturday)
LEGS of LAMB — lb. 59¢ • CHICKENS 3 lbs. average — lb. 29¢
BONELESS HAMS — lb. 89¢
in addition to a complete line of fresh meats
½ lb. bacon given away free on each purchase of $5.00 or more during the sale!
Plus our usual complete line of
SCANDINAVIAN BOLOGNAS AND COLD CUTS
made on the premises by our own "polsemaker"
Hope we'll be seeing you soon!
L. FREDRICKSEN
Retail - Wholesale - Ships Provisions
7719 5th AVENUE, BROOKLYN, N. Y. — SH 5-5980

"VENTA"
Home Improvements
Co.
Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:
J. BANDŽIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS
- JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška kopyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS
- Salinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
[illegible] Virginia [illegible]

[illegible]
JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
[illegible] 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

[illegible]
[illegible]
[illegible] STREET
[illegible]

[illegible]
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius ir balzamuotojas
4 PROVIDENCE ST
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

DARBININKAS

Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Vienuolyna. GL 5-7068

NEW YORKO NAUJIENOS

Pavergtų Europos Tautų Seimas dvyliktos sesijos susirenka rugsėjo 21 10 val. Kita sesija bus tą pačią dieną 3 v. popiet ir rugsėjo 22 d. 10 v. Kalbės kongresm. John H. Buchanan Jr. Visi posėdžiai bus Carnegie Endowment International Center, 345 East 46 St.

Lietuvių siuvėjų 54-to skyriaus Brooklyne narių šeimyniška vakarienė bus lapkričio 6 Lietuvių Atletų Klube, 1312 Halsey St., Brooklyn, N.Y. Pradžia 7:30 val. popiet. Įeinant aukojama 6 dol.

Angelų Karalienės parapijos draugijos rugsėjo 11 surengė laimėjimų vakarą. Pelnas paskirtas pranciškonų statomiem kultūros namam. Vakaras praėjo sėkmingai.

Moterų Vienybės susirinkimas bus rugsėjo 21 Arūnų namuose Woodhavene.

Pranas Yakstis, ilgametis Darbininko skaitytojas, mirė rugsėjo 11. Gyveno 258 Rutledge St., Brooklyn, N. Y. Dideliam nuliūdime liko žmona Domicelė, sūnus Frank., dukterys Mrs. Anne Denauski ir Mrs. Helen Williams. Pašarvotas buvo Gustas Chapel, 354 Marcy Ave., Brooklyn. Laidojamas iš Angelų Karalienės bažnyčios rugsėjo 16, 9:30 ryte Šv. Karolio kapinėse, Pinelawn, N.Y.

Antanas Visminas, pasaulinės parodos lietuvių komiteto muzikinės dalies koordinatorius, atsiuntė Darbininkui laišką, kuriame patikslino pabaltiečių dienos aprašymą. Laiške rašoma, kad ir antroji dainų dalis buvo kartu atidainuota: Už jūrelių už marelių, Ko liūdi putinėli, ir Lietuviais esame mes gimę. Dirigavo M. Liuberskis. Taip pat patikslina, kad pamaldų metu Vatikano koplyčioje jungtinis choras goedojo: Pulkim an kelių, Prieš tavo altorių, Jėzau pas mane ateiki ir Marija Marija. Chorui vadovavo ir vargonais pritarė Antanas Visminas.

Elizabeto lietuvių parapijos choras, vadovaujamas muziko Mamaičio, išpildys dalį programos Angelų Karalienės parapijos ruošiamame koncerte, kuris bus spalių 24 d. Maspetho parapijos salėje.

Mirė St. Sandanavičius

Rugsėjo 13, pirmadienį, penktą val. popiet ligoninėje po trumpos širdies ligos mirė Stanislovas Sandanavičius, Apreiškimo bažnyčios zakristijonas ir mokyklos prižiūrėtojas. Nuliūdime paliko: motiną, žmoną Emiliją, dukterisIreną, Marytę ir sūnų Petrą. Velionis pašarvotas St. Aromiskio laidojimo koplyčioje. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 16. Gedulingos mišios 9:30 val. ryte. Laidojamas šv. Karolio kapinėse.

ST. SANDANAVIČIUS

Pranešimas New Jersey studentams

Šiuo pranešama, kad priimami prašymai 1965-66 metų stipendijoms gauti. Prašymus siųsti iki rugsėjo 20 adresu: L. Šimkus, 814 Riverdend Drive, Clark, N.J. Anketas galima gauti pas apylinkių pirmininkus ar pas L. Šimkų.

LB NJ apygardos valdyba

RELIGINIO KONGRESO KOMITETO POSĖDIS

Jau tikra, kad Šiluvos koplyčia Amerikos Šventovėje Washingtone bus šventinama 1966 rugsėjo 4. Tą proga Kunigų Vienybė nutarė sušaukti Pasaulio lietuvių religinį kongresą. Kongresui paruošti paskyrė komisiją, kad ji sudarytų su pasauliečiais kongresui paruošti komitetą. Komitetan yra pakviesti centrinių organizacijų atstovai. Kunigų komisija kviečia organizacijų atstovus susirinkti į pirmąjį posėdį rugsėjo 29 d. 7:30 val. vakare Maspetho parapijos salėje. Bus, renkama komiteto vadovybė ir nustatyta kongreso programa. Pasaulio lietuvių religinis kongresas šaukiamas 1966 rugsėjo 3-5 Statler Hilton viešbutyje, Washington, D.C.

Komisijos vardu
Prel. Jonas Balkūnas

Dr. K. J. Valiūnas, Neries bendrovės direktorius, rugsėjo 10 išskrido į Europą. Grįš spalio 5.

Leonardas Valiukas, Los Angeles, Calif., Rezoliucijom Remti Komiteto pirmininkas, neseniai būdamas New Yorke, turėjo ilgą pasitarimą su estų laikraščio **Veba Eesti Sona** (Laisvas Estų Žodis) redaktoriumi Harald Raudsepp, estų centrinio komiteto nariais ir Rezoliucijoms Remti Komiteto pagrindiniais darbuotojais rytinėse valstybėse dr. A. Pallop ir J. Simonson. Estai yra įsijungę į rezoliucijų pravedimo žygį.

MASPETHO ŽINIOS

— Rugpiūčio 28 susituokė Romas P. Šnipas su Giedre S. Avižonyte, o rugpiūčio 29 — Allan V. Rainys su Teresa R. Valašaityte.

— Parapijos bazaras veikia rugsėjo 10-20 dienomis. Didieji laimėjimai bus rugsėjo 19 d.

— Lietuviškos misijos Maspetho bažnyčioje bus spalio 4-10. Misijas praves tėvas Geraldas, C.P. Pamokslas su mišioms bus kiekvieną vakarą 7:30 val. Angliškai prasidės spalio 11 ir baigsis 19 d. Pamaldos taip pat tik vakarais.

— Kun. Jonas Baltrušaitis, M.I.C., minės savo kunigystės 25 metų sukaktį su suma spalio 3. Pagerbimo pietūs par. salėje 1 val. Vietas galima užsisakyti klebonijoje.

KUN. ALGIRDAS BORTKEVIČIUS (v.) rug piūčio 1 Apreiškimo parapijos bažnyčioje atlaikė primicijas. Jo asistoje kun. J. Pakalniškis (k.) kun. Bobinas (d.). Nuotr. G. Peniko

LIETUVIŠKOS VESTUVĖS PASAULINĖJE PARODOJE

Lietuviškojo kaimo vestuvėmis New Yorko pasaulinėje parodoje, Better Living Center pavilijone, II aukšte, susidomėjimas vis auga. Štai, neseniai parodos pareigūnai pareiškė, jog tai vienintelis internacionalinis eksponatas, kuris po 26 metų vėl išstatytas tarptautinėje parodoje New Yorke. Tačiau ir tokia retenybė neapsieina be išlaidų.

Buvo sumanytam lėšom pateikti leisti laimėjimam mūsų dailininkų paveikslus. Specialiai šiam tikslui paveikslus nutapė ir padovanojo dail. Wm. Witkus, Aleksandra Merker-Vitkauskaitė ir šiom dienom dr. Marija Žukauskienė. Šie paveikslai teks tiem, kurie įsigys laimėjimų bilietus. Dovanų skirstymas bus spalio 10.

Kas norėtų paremti "kaimo vestuves" ir laimėjimam įsigyti bilietų (penki už doleri), prašomas kreiptis į Kazimierą Genevich, 105 Etna Street, Brooklyn, N.Y., Helen V. Kulber, 317 84th Street, Brooklyn, N. Y., Loretta Stukas, 1016 Schleifer Road, Hillside, N.J. ir kitas komiteto nares. (k.g.)

—•—

Pabaltiečių diena N. Y. valstybės paviljone rugsėjo 5 buvo paminėta rugsėjo 7 Long Island Press, Long Island Star. Abu laikraščiai pabrėžė, kad buvo labai daug žmonių, įsidėjo nuotrauką. Per parodos spalvotas televizijos tinklą rodytos ištraukos iš pabaltiečių dienos. Rodyta rugsėjo 12, 13 ir 14 tuoj po 12 v. vidurdienį. Į Pabaltiečių dieną buvo pakviestas sen. Robert Kennedy, kuris negalėdamas atvykti, atsakė gražiu laišku. Taip pat buvo pakviestas kandidatas į miesto burmistrus Lindsay. Jis atsiuntė savo atstovą Costello, kuris programai besibaigiant, pasakė trumpą kalbą.

LATVIŲ moterų ansamblis atlieka programą pabaltiečių dieną rugsėjo 5 New Yorko valstybės paviljone. Nuotr. P. Ąžuolo

Iš Lietuvos vyčių veiklos

Kearny, N.J. — New Yorko ir New Jersey apskrities susirinkimas bus rugsėjo 26. Susirinkimą kviečia pirmininkas Alexander Wesey iš Great Necko. Susirinkimas bus Liet. Katalikų Center, 6 Davis Ave. Pradžia 3 v. popiet. Šeimininkaus 90 kuopa. Bus renkami nauji valdybos nariai ir bus padarytas platus pranešimas apie vyčių metinį seimą, kuris buvo Los Angeles, Calif. **F.V.**

Parduodamas Bar and Cocktail Lounge. Pirkimo sąlygos labai geros. Parduodama dėl ligos. Tikrai suinteresuoti kreipiasi adresu: P.O. Box 33, Jamaica, N.Y. 11418.

Išnuomojamas butas iš 4 kambarių, I-me aukšte, East New Yorke, arti IND ir BMT stočių. Gazas ir elektra šeimininko. Virtuvės baldai ir 2 lovos gali būti priskaitomi. Pageidaujama dirbančios, 3-4 asm., liet. kalbančios šeimos. Labai prieinama kaina! Galima skambinti ir dienomis tel. DI 6-6799.

Išnuomojamas Woodhavene didelis gražus kambarys su virtuve. Pageidaujama moteris. Teirautis vakarais nuo 6 val. šeštadienį ir sekmadienį visą dieną. Telefonas VI 6-1119.

Lietuvos gen. konsulato ieškomi asmens

Aleksandravičius, Liudvikas ir jo sūnus Kazimieras

Andriūnas, Aleksandras, kilęs iš Obelių

Daukša, Antanas, Alekso sūnus

Gedrimas, Antanas, spėjamai atvykęs Amerikon po II Pasaul. Karo.

Genevičius, Jurgis, žmona Valerija ir sūnus Vytautas.

Grabliauskas, Antanas, kilęs iš Rudaminos parapijos, Seinų ap., gyveno New Philadelphia

Jagučianskis, Marijonas, Marijono sūnus.

Jucius, Juozas, Simo sūnus, gimęs Motaičių km., Girdiškės val., Tauragės ap.

Juraitis, Jonas, Pijaus sūnus, gimęs 1917 m., gyvenąs Kybartuose.

Radišauskas, Benediktas, Jono sūnus

Rambutis, Juozas, išvykas iš Lietuvos baigiantis II Pasaulin. Karui.

Šaknevičius, Kazimieras, gyvenęs Springfielde

Šalinis, Vladas

Šiauliūnas, Karolis, Augustino sūnus, gim. Remeišių km., Želvos val., Ukmergės ap., gyveno Brooklyn, N.Y., Meserole Street.

Steponavičius, Benediktas

Vyšniauskas, Aloyzas

Ieškomieji arba žinantieji apie juos maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York, N.Y. 10024.

BOSTONO ŽINIOS

Lituanistinė mokykla pradės naujus mokslo metus rugsėjo 18 Šv. Petro parapijos mokyklos patalpose. Iš ryto 9 val. bus pamaldos, vėliau mokinių registracija, egzaminai ir pirmosios pamokos.

Gediminas Kuodis ir Eugenija Kudirkaitė susituokė rugsėjo 4 šv. Bernadetos bažnyčioje Randolph, Mass. Mišias lietuvių kalba aukojo ir palaiminimą suteikė kun. Albertas Kontautas iš Bostono. Jaunasis yra inž. Jono ir Bronės Kuodžių sūnus, šiemet baigias Bostono universitetą. Jaunoji yra Vinco ir Eugenijos Kudirkų duktė, trečios kartos lietuvaitė. Tėvai gyvena Randolph, Mass., seneliai — Norwood, Mass.

Šv. Petro parapijos choro, kuriam vadovauja komp. Jeronimas Kačinskas, po vasaros atostogų pirmoji repeticija įvyko rugsėjo 2. Į chorą kviečiami visų balsų dainininkai. Prašomi kreiptis į komp. J. Kačinską sekmadieniais po 10 val. šv. Mišių. Jei sąlygos leis, parapijos choras vyks į Chicagoje organizuojamą 1966 metų dainų šventę. Jau gautas šios šventės repertuaras. Netrukus choras pradės ruoštis.

Marija Galinienė, gyv. Chelsea, Mass., savo testamente šv. Petro parapijos bažnyčiai paliko 100 dol. auką.

STEBI PROGRAMĄ. Iš k. į d. Peter Wytenus — pabaltiečių dienai rengti komiteto narys, Lietuvos atstovas Washingtone J. Kajeckas, O. Kajeckienė, dr. B. Radzivanas. Nuotr. R. Kisieliaus.

DARBININKO
RUDENS POBŪVIS

Spalio 3, 1965
sekmadienį

ŠV. SILVESTRO PARAPIJOS
erdvioje salėje
398 GRANT AVE., Grant & McKinley, BROOKLYN, N.Y.
Tarp Atlantic Ave. ir Conduit Pkwy, Kennedy Airport link

Programoje:

- Matūzų lietuviški filmai,
- Talentų pasirodymas,
- Įvairūs laimėjimai,
- Gausios įėjimo dovanos,
- Šokiai, grojant Gutauskų orkestrui.

Pradžia 4:30 val. p.p.
Įėjimas tik $2.00

Veiks *Darbininko* kioskas. Gausybė lietuviškų valgių ir pyragų, gamintų namuose ... Visi kviečiami atsilankyti į pobūvį ir tuo pačiu paremti mūsų spaudos darbą bei Kultūros Židinio statybą.

Skautus RAMUNĘ VILKUTAITYTĘ ir inž. leit. ALGĮ RIMĄ, sukūrus šeimos židinį, nuoširdžiai sveikiname ir linkime daug šviesių ateities dienų.

NERINGOS ir TAURO TUNTAI

Norite geros meniškos fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
Vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS
Tel. HYacint 7-4677
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

WEVD (1330 KIL. 97.9 MEG. (FM))
JAU 22 METAI!
LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VALANDA
ŠEŠTADIENIAIS nuo 5 iki 6 v.p.p.
DIREKTORIUS JORŪBAS J.
STUKAS
1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205
Tel. (201) 289-6878